

GROMYKO IŠDESIĖ 'TRIJU VOKIETIJŲ' PLANA

JAV STENGIASI NUVERSTI VIETNAMO VALDŽIA, RAŠO VIETOS LAIKRAŠTIS

Kennedy išvados esančios paremtos bloga informacija

SAIGONAS, Pietų Vietnamas. — "The Times of Viet Nam", Amerikos piliečių leidžiamas Saigono dienraštis, finansuojamas respublikinės valdžios, įrodinėja, kad Amerikos špiono agentūra CIA stengiasi nuversti prezidento Ngo Dinh Diem vyriausybę. Agentūra jau išleidusi apie 10 milijonų dolerių papirkiniams ir panašioms pasirošimams "reformuoti" valdžią.

JAV ambasada žinių paneigė, kas yra visiškai suprantama. Suprantama ir tai, kad po tokių savitarpinių įtarinėjimų ir kaltinimų santykiai tarp Washingtono ir Saigono negali pagerėti.

Nėra jokia paslaptis, kad Washingtonas laiko prezidento Diemo broį Nhu, saugumo policijos viršininką ir jo žmoną, didžiausiais JAV politikos kenkėjais. JAV politikos siekis yra patraukti savo pusėn gyventojų daugumą, o saugumo viršininkas, turėdamas pilną brolio, prezidento Diem pasitikėjimą, nuveiktų gyventojų daugumą — budistus prieš savo valdžią ir iš dalies prieš JAV, kaip jos globėją ir finansuotoją.

Kritikuoja, bet finansuoja

Darbo dieną prezidentas Kennedy pareiškė televizijos korespondentui Hyannis Porto, Mass., vasarvietė, jog jis abejoja kovos pasisekimu prieš komunistus, jei Pietų Vietnamo vyriausybė nesims didesnių pastangų patraukti savo pusėn gyventojų.

Kaip jam atrodo, prezidento Diem vyriausybė pastaraisiais dviem mėnesiais netekusi kontakto su tauta. Prezidentas Kennedy užtikrina, kad pakeitęs politiką, o taip pat žmonės valdžioje (matyti, turėjo galvoj prezidento broį Nhu) Pietų Vietnamo vyriausybė galėtų patraukti savo pusėn liaudies daugumą ir sukurti esmines sąlygas pergalėi prieš komunistų teroristinį, partizaninį karą.

Diem patenkintas JAV parama

Prezidentas Kennedy užtikrina, kad Amerika nenutrauks finansines, ginklų paramos, laukdama pasikeitimų Pietų Vietnamo valdžios. Prezidento Diem vyriausybė pareiškė pasitenkinimą šiuo prizadu. Bet pastebėjo, kad Kennedy susidarytoji nuomonė apie padėtį Pietų Vietname esanti paremta klaidinga informacija.

JAV ambasada pirmadienį neįleido budistų vienuolio, norinčio pasislėpti nuo policijos. Jokio įrodymo, kad jis būtų persekiojamas, nebuvo; policija jo neatsivijo. O be to ambasadoj jau ir taip esą ankšta.

Praeitais savaitės pabaigoje JAV ambasada priglaudė tris budistų vienuolius, gaudomus policijos. Vienas iš jų, Thich Tri Quang, laikomas riaušių vadu. Kai jis dar gyveno Xa Loi šventykloje, pogodoj, jis davė UPI korespondentui kritišką pasikalbėjimą apie JAV politiką. JAV nieko nepasimokė Korėjoj. Kaip ten rėmė diktatorių Syngman Rhee, taip dabar Pietų Vietnamo remia Ngo Dinh šeimos diktatūrą, pasakė tada budistų vad.

Maskvos radijas dėstė japonų kalbos programoj, kad savitarpinės pagalbos sutartis tarp Maskvos ir Pekingo galioja toliau, dėlto nėra jokio reikalo Kinijai gamintis atominį ginklą.

IS VISO PASAULIO

Popiežius ir Prancūzų revoliucija

FRASCATTI, Italija. — Popiežius Povilas VI nepagailėjo gero žodžio Prancūzų revoliucijai, sakydamas kalbą apie šventą Vincentą Pallotti, veikusį Prancūzų revoliucijos laikais. Nors Prancūzų revoliucija atrodė beveik kaip protestas prieš bažnyčią, bet jos šūkiu "laisvė, brolybė, lygybė" jai pridavė krikščioniško motyvo, pasakė popiežius.

Kodėl Indija neatsilaikė?

NEW DELHI, Indija. — Naujasis Indijos karo ministeris Chavan pacitavo esminius faktus iš tyrinėjimų apie Indijos Kinijos pasienio karą, kuriame Indijos kariuomenė neatlaikė nė vieno kinų komunistų puolimo. Tyrinėjimai parodė, kad Indijos armijos silpnumas parėjo nuo blogo karininkų apmokymo ir civilinės valdžios maišymosi į grynai strateginius reikalus.

žemės drebėjimas Indijoje

NEW DELHI, Indija. — Toje Kasimiro provincijos daly, kuri priklauso Indijai, naktį į ant-radienį įvyko stiprus žemės drebėjimas. Nukentėjo 50 kvadrantinių mylių plotas į pietų vakarus nuo provincijos sostinės Srinagar. Kaimas Gulmarg buvo visiškai sugriautas. Ten žuvo apie 100 žmonių, o 500 žmonių buvo sužeista.

Kinų delegacija Pakistane

RAWALPINDI, Pakistanas. Pirmą kartą atskrido Amerikos valstybės sekretorius George Ball sutvarkyti santykius su Pakistanu, į jo sostinę atvyko komunistinės Kinijos prekybos delegacija. JAV sulaukė \$4.3 paskolą Pakistanui, kai jis sudarė sutartį su Pekingo apie orinio susisiekimo linijų, įsteigimą. Pionirai yra numatyti vieno aerodromo statybai. Amerika žadėta paskolą aerodromui vistiek duos, bet G. Ball pasakys pamokslą apie žalą JAV-Pakistano draugystei dėl jo nuolatinio linkimo į glaudesnę bendradarbiavimą su komunistine Kinija.

Mirė Georges Braque

PARYZIUS. — Prancūzų dailininkas Georges Braque, kubizmo tėvu vadintas, mirė po ilgos ligos, būdamas 81 metų amžiaus.

Tapyti pradėjo 1908 metais, būdamas Cenzannes įtakoj, bet jo peizažai išeidavo savitiški, skirtingi, kubistiški. Į pasauliniame kare jis buvo sužeistas, ir atlaikęs pavojingą smegenų operaciją. Pirmą tikrą triumfą dailininkas patyrė 1934 metais savo parodoj Bazely, Šveicarijoje, 1937 metais gavo Pittsburghe Carnegie vardo tarptautinę premiją.

Louisianos raitoji policija su elektriniais prietaisais puola negrų demonstraciją Plaquemineje, La. Daugelį negrų policija išvaikė prie bažnyčios ašarėmis dujomis ir smarkiis vandens švirkštais.

SIRIJA IR IRAKAS PADARĖ ARABŲ VALSTYBIŲ VIENIJIMOSI PRADŽIĄ

Šios dvi tautos sudarys ekonominę, karinę sąjungą

DAMASKAS, Sirija. — Sirija ir Irakas nutarė sudaryti pilną savitarpinę ekonominę uniją ir glaudžiau bendradarbiauti gynybos srity. Šio susitarimo buvo atsiektas, atvykus į Sirijos sostinę Irako prezidentui gen. Abdel Salem Arifui.

Ekonominės unijos bus siekiama palaipsniui, visų pirma bus sudaryta ekonominė taryba. Sirija ir Irakas, atrodo, nori perimti arabų tautų vienijimo iniciatyvą iš Egipto. Prezidentas Nasseris savo respubliką vis dar vadina Jungtine Arabų Respublika. Šiuo vardu buvo pavadinta 1958 metais Egipto-Sirijos unija. Ji iširo 1961 metais, si-rams pabūgus egiptiečių dominavimo ir susidariusi pragai jų valdžią nuversti.

Kviečia revoliucininkus jungtis

Sirijos-Irako vadai kreipėsi į visų kitų arabų tautų revoliucines vyriausybes dėtis į uniją. Beje, Nasseris nenori būti jų partneriu. Jis tai išdėstė Irako prezidentui Arifui, atvykus jam talkinti Nasserį su Sirijos revoliucinės valdžios vadu. Balandžio 17 dieną Egiptas, Sirija ir Irakas pasirašė Kaire susitarimą atsteigti Jungtinę Arabų Respubliką. Liepos 22 dieną Nasseris atsiskakė susitarimo, išvadindamas Ba'ath partijos (arabų socialistų) valdžią Sirijoje fašistine.

Tos pačios partijos idėjos draugai šių metų pradžioj laimėjo revoliuciją ir Irake, bet santykiai su Kairu pasiliko draugiškesni.

Gerins santykius su Maskva

Damasko ir Bagdado vyriausybės yra vienos nuomonės, kad santykiai su Sovietų Sąjunga turi būti pagerinti. Tai reikalinga ne vien dėl ekonominės ir karinės paramos, bet ir dėl politinių siekių Jungtinėse Tautose. Saugumo Taryboj, kur šiuo metu sprendžiamas Izraelio skundas prieš Siriją dėl dviejų žydų ūkininkų nužudymo pasieny, Sovietų delegatas Fedorenko pagrasė vetuoti JAV-Anglijos rezoliuciją kuria norima pasmerkti Siriją.

Sirijos-Irako vadų pareiškimas buvo baigtas įprastiniu arabų pasižadėjimu kovoti už Palestinos išlaisvinimą, kitais žodžiais, už Izraelio valstybės sunaikinimą.

H. Wilson pataria sumažinti armiją Vidurinėj Europoj

Susikurtų sąlygos Vokietijai suvienyti, sako darbietis

HAMBURGAS. — Britų darbo partijos vadas Harold Wilson kalbėjo vokiečių socialdemokratų partijos šimtmečio minėjime, kad kariuomenės sumažinimas Vidurinėj Europoj sukurtų galimybes suvienyti Vokietiją demokratišku būdu.

Jo manymu atominio pakto sudarymas Maskvoj pagerino tarptautinę atmosferą ir paruošė dirvą tolesniam žingsniui į taiką — trauktis abiem pusėm (Sovietams ir Vakarams) iš dabartinių bazių Rytų ir Vakarų Vokietijoj. Sovietai seniai siūlydavo atitraukti armijas. Vakarams atrodydavo projektas labai pavojingas. Sovietai, reikalui išitikus, galėtų savo armiją gražinti iš Pabaltijo ar Gudijos į Rytų Vokietiją per keletą dienų. Amerika turėtų savo kariuomenę išsigabenti namo už Atlanto, iš kur atgabenti reikėtų kelerio-pai daugiau laiko.

Adenauerio partija — priešinga

Nežinia, kaip vokiečių socialdemokratų reaguos į britų idėjos draugo išvedžiojimus, bet Adenauerio partija — krikščioniškos demokratų — jau atsakė vienu protestu. Krikščionių demokratų partija smerkia darbo partijos vadą, todėl jis nepaminėjo, nepripažino vokiečiams apsisprendimo teisės tvarkyti savo ateitį, kada ši teisė per jėgą brūkama pusiau laukinėms Afrikos tautelėms, giminėms.

Adenauerio partijos žmonėms atrodo, kad paskelbus plebiscitą Rytų Vokietijos gyventojams, jie su dideliu entuziazmu pasisakytų už susivienijimą su Vakarų Vokietija.

Pabėgę komunistų profesorius

HAMBURGAS. — Literatūros profesorius Hans Mayer iš Leipzigo universiteto Rytų Vokietijoj gavo progą atvažiuoti su paskaitom į Vakarų Vokietiją ir ta proga nutarė pasilikti vakarinėj pusėj. Jis buvo ne eilinis komunistų intelektualas, bet apdovanotas 1945 metais Ulbrichto valdžios premija.

VELIAUSIOS ŽINIOS

Toronto mieste suvažiuavusieji Pasaulio Bendruomenės atstovai atmetė nuosaikiųjų pasiūlymą rūpintis kultūriniais lietuvių reikalais ir-centro valdybon išrinko tik tautininkų ir frontininkų barzdukines tendencijas atstovus. Pasaulio Bendruomenės centras perkeltas į Clevelandą. Visus reikalus tvarkys valdybon išrinkti Barzdukas, Bačiūnas, Nasvytis, Kamantas ir Mikulskis pagal iš anksto Sudus farmoje padarytą susitarimą.

Alabamos gubernatorius George Wallace pasipriešino fed. teismo įsakymui integruoti ant-radienį Tuskegee, Birminghamo aukštesnįsias mokyklas. Tautinės gvardijos kareiviai neįleido nei mokinių, nei mokytojų. Kai kurie baltieji veikėjai, kartu su mokyklų tarybomis, pareiškė nepasitenkinimą gubernatoriaus tuščiomis pastangomis kovoti su federaline vyriausybe.

Nelegalus (unijos vadovybės pritarimo) kilęs streikas U. S. Steel fabrike Gary mieste, Ind., buvo likviduotas po pusantros dienos. Į streiką buvo išėję 17,000 darbininkų dėl unijos įgalotinio pašalinimo iš darbo už susimušimą su kompanijos žmogum.

Švedų helikopteris, gabenąs iš Brommos aerodromo, Stockholm priemiesčio, JAV viceprezidentą Johnsoną, žmoną ir dukterį į miesto aerodromą, užkabino užpakaliniu ratu stiklinę sieną, skiriančią aerodromą nuo publikos. Nei keleiviai, nei publika nenukentėjo.

Indija atsiskakė sutarties, su JAV dėl radijo stoties. Amerika buvo pažadėjusi pastatyti už \$2 mil. radijo stotį milijono kilovatų galingumo, o Indija buvo sutikusi leisti kasdien 3 valandas pasinaudoti stotim Amerikos Balsui.

SSSR NEATSISAKO MINTIES PADARYTI VAKARŲ BERLYNĄ TREČIAJĄ VALSTYBĘ

Užsienio reikalų ministeris išpasakojo savo valdžios projektus liberalų partijos vadui Th. Dehler iš Bonos

MASKVA. — Sovietų užsienio reikalų ministeris Andrei Gromyko pasakojo pirmadienį Vakarų Vokietijos liberalų partijos vicepirmininkui Dr. Thomas Dehler, kad būsimoji taikos sutartis su Vokietija turės palikti Berlyno mūro sieną "kaip sieną tarp suverenių valstybių".

Castro šnipai tarp bėglių, diplomatų

Kai kuriuos demaskavo

MIAMI. — Kubiečių pabėgėlių organizacija Krikščionių Demokratų Sąjūdis pagavo tarp savo narių Castro agentą, kai jis ruošėsi išsiųsti pranešimą apie šios organizacijos antikomunistinės veiklos planus.

Organizacijos sekretorius Dr. Laureano Batista pasakojo sekmadienį, kad jie agentą perdavė FBI istardyti. Dr. Batista sako, kad Castro agentų yra pilna Amerika, o taip pat Bahamų salose, Meksikoje, Vidurinėj ir Pietinėj Amerikoje.

Nemaža jo agentų Amerikoje yra prisidengę diplomatų skraistėmis, Kubos delegacijos Jungtinėse Tautose narių ir štabo bendradarbių pažymėjimais.

Pirmoji negrė gavo diplomą, baltą vyrą

NEW YORKAS. — Pirmoji negrė studentė, priimta į Georgijos universitetą, Charlyne Hunter, 21 metų, gavo ne tik bakalaurės diplomą, bet ir baltą vyrą. Apie savo slaptas vedybas su kolega Walter Stowall, 25 metų, ji pasakojo, atvykusį į New Yorką. Gruodžio mėnesio jiedu laukia priauglio.

Jaunikio tėvas, vištų lesalo gamintojas George Ctowall iš Douglas, Ga., išgirdęs šią žinią, atsakė: "Tai pasaulio pabaiga". Jaunosios tėvas yra armijos atsargos kapelionas (protestantų), plk. C. Hunter. Ji gavo tarnybą žurnalo New Yorker redakcijoje.

Dautartas pamėgdžiojās

Pavergtoje Lietuvoje pasirodė penktoji V. Dautarto novelių knyga "Kai parausta putinas" ir pirmuoju ypu ji sukritikuota "Tiesoje" (186 nr., rugp. 10). Tiesa, vertintojas J. Zinkus nurodė, kad Dautartas maloniai nuiteikęs sustiprėjusiu meninio žodžio brandumu, tačiau esą veikalas visvien paliekas nepasitenkinimo nuosėdą. Autorius blaškėsis ir esąs paviršutiniškas.

Palietęs paskiras rašytojo novelės Zinkus jaunąjį autorių bėra, nes pas jį prasiskverbianti karti nusivylimo gaida, miesčioniška baimė ir sumišimas, sutikus gyvenimo sunkumus. Rašytojas esąs nepakankamai apsi-ginklavęs marksistiniais idėjiniais šarvais, mažai pažįstąs šian dienos gyvenimą ir pagaliau jis klausiamas: kodėl pamėgdžioti pasimetusius buržuazinius filosofus? Juk ateitis anot Zinkaus priklausanči komunistams, o tie lietuviškieji kūrėjai, atrodo, vis dėlto tokia ateitimi abejoja. (E)

Jiedu kalbėjosi porą valandų. Antradienį iš Jugoslavijos grįžo Nikita Chruščėvas, ir pažadėjo duoti ilgą pasikalbėjimą trečiadienį. Liberalų partija įeina į Adenauerio vyriausybę, kaip koalicionios partneris.

Sutartis su karo pralaimėtoju

Dr. Dehler pasakojo korespondentams po pasikalbėjimo su Gromyku, kad Kremliaus įsitikinimu, būsimojoi taikos sutartys su vokiečiais turi atspindėti II pasaulinio karo rezultatai. Atseit, sutarty turės būti patvirtintos ir garantuotos dabartinės sienos Vidurinėj Europoj, įskaitant "tvirtą valstybinę sieną" aplink Vakarų Berlyną.

Vakarų diplomatų supratimu, tai pirmas toks Kremliaus valdžios žmogaus pasisakymas apie planuojamus santykius tarp Vakarų Berlyno ir Rytų Vokietijos. Dar niekad Sovietų valdžios žmonės nebuvo apibūdinę savo gėdos sienos Berlyne, kaip eventualią valstybės sieną.

Prieš akis — trys Vokietijos

Sovietai sakydavo, kad taikos sutartimi turės būti sureguliuotas Berlyno klausimas, bet vengdavo aiškiai pasakyti, kad jie turi prieš akis tris Vokietijas, kaip suverenes valstybes: Vakarų Vokietiją, Rytų Vokietiją ir Vakarų Berlyną.

Dr. Dehler atvyko pakviestas Ivano Spiridonovo, aukščiausios tautų tarybos pirmininko. Atvykęs į Maskvą, jis ragino Sovietus įsakyti savo satelitui nugriauti mūro sieną tarp Rytų ir Vakarų Berlyno, Gromyko jam nupasakojo, kas siena numatoma paversti "valstybine siena".

12-ji socialistų konferencija

Rugsėjo 7-8 d. Amsterdame, Olandijoje, kviečiama dvyliktoji vidurio ir rytų Europos socialistų sąjungos konferencija. Joje dalyvaus Bulgarijos, Čekoslovakijos, Latvijos, Lietuvos, Lenkijos, Rumunijos, Ukrainos ir Vengrijos socialdemokratų partijos delegatai egzilyje. Konferencijoje numatyta aptarti pastarojo meto įvykių raidą rytų Europoje ir socialistinių partijų tolimesnį bendradarbiavimą iš-eivijoje.

Socialistų sąjungos egzilyje posėdžiuose dalyvaus ir Socialistinio Internacionalo ir jo narių atstovai. Pati vidurio ir rytų Europos soc. s-ga turi glaudžius ryšius su Socialistų Internacionalu. S-gos nariai dalyvaus ir Amsterdame šaukiamame Soc. Internacionalo kongrese — jis vyks rugsėjo 9-12 d.

Vid. ir rytų Europos soc. s-gos konferencijose Lietuvių Socialdemokratų Partijos Delegatūrą atstovaus Vliko Vykd. Tarybos pirm. J. Glemža (Vokietija), inž. J. Vilčinskis (Didž. Britanija), J. Petraitis (Vokietija) ir P. Juknevičius (Belgija). (E)

TVIRTA SVEIKATA — PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausių mokslo žinių populiarus perteikimas

JONAS ADOMAVICIUS, M. D.

MAISTAS — TVIRTOS SVEIKATOS PAGRINDAS

Bloga tik gerimui ir valgymui gyventi; gera valgyti ir gerti gyvenimui. Sokratas

Žodis instinktas, nuo lotyniško žodžio instinetus, aptaria polinkį, kuris gyvulį ar žmogų verčia atlikti tokius veiksmus, kurie didžia dalimi yra normaliam gyvenimui reikalingi ir naudingi. Pvz. toks bendruomeninis instinktas-polinkis būti grupėje ir derintis prie jos savo elgesiu ir nuomone. Kiekviena visuomenė yra sudaryta iš daugiau ar mažiau žmoniškumo išsivysčiusių žmonių. Kiekvienas jų įtakoja kitus savo gerais ir savo nevisuomeniškais — nesveikais elgesiais.

Jei visuomenė nusiteikia nesveikam gerimui ar valgyti, tai jos prieaugis menkai vystosi, ligoms neatsparus darosi ir visokoriopai kenčia. Kai čia, pvz., dauguma žmonių vietoj vaisių sunkos, vandens ir pieno, — geria svaigalus su "pepsais", kai vietoj rūginės duonos naudoja išbaltintų miltų gaminius; kai vietoj pienučių ir mėsinių baltymų maitinasi saldintais ledais — tai nestebėtina, kad šio krašto jaunųjų fizinė ir dvasinė sveikata emė menkti. Jau sulaukėm, kad čia kas antras į JAV armiją pašauktas naujokas netinka tarnybai: 23% jų netinka dėl kūno silpnumo, 21% dėl dvasinės nedarnos, o 3% dėl abiejų minėtų negerumų.

Dauguma čionykštėje visuomenėje besirandančių lietuvių instintyviai pasaka vietinių žmonių elgesiu — jų teigiamumais ir neigiamumais pasisavina. Tiesa yra, kad tik pilnai subrendę — kūnu, protu ir jausmais tvirti — žmonės pajėgia atrinkti savai sveikatai tinkamas dalykus. Dauguma, gi, būdami menkiau subrendę — savinasi nesveiką čionykščių elgesį: nesveiką valgį ir gerimą bei nehygienišką laiko praleidimą. Už tai tiek daug mūsų lietuvių smukles bei tabaku ir svaigalais atsi-duodančias sales.

Sustok save naikinę!

Kuo mes sauugę tampam, didžia dalimi priklauso nuo mūsų sunaudoto maisto tinkamumo.

Tad, kuo greičiausiai turime grįžti į normalų maitinimąsi — tada mūsų sveikata taisyšis. O sveiki būdami, būsim didžiausi turčiai ant žemės — mes būsim laimingi. Čia pirmiausia supraskime, kad tinkamas maitinimas nepareina nuo vien žinių, kad reikia tinkamai maitintis. Reikia žmogaus jausmų darnos, kad visa tai, ką jis sužinojam naudingam esant, pajėgtų pasisavinti. Taigi, gydytojų padedami, tvarkykimės savus pačius jausmus — emocijas. Tada, ir tik tada naudingos apie mitybą žinios bus mums mūsų gyvenimo dalim — tada mes pajėgsime jomis pasinaudoti. O taip pajėgsime tada, kada jausmais sutvirtėsim. O pastaraisiais tvirti tapsime tada, kada nuo mažens tvarkingo gyvenimo pavyzdžiu būsim auklėjami. Todėl imkimės jau dabar mums svarbiausio uždavinio: kaip įmūnydami tvarkingai gyvenkime ir švieskimės šių dienų mokslo šviesa. Tada mes išsiugdysime ne tik tvarkingai besielgiančius, bet ir higieniškai besimaitinančius savo vaikus. Tad, per šių dienų medicinišką šviesą į teisingą maitinimąsi!

Du stipriausi instinktai

Alkis ir geidulys — du stipriausi instinktai laiko žmogų geležinėse replėse ir įgalina samoningai ar nesamoningai atlikti naudingus ir nenaudingus dalykus. Padedant minėtiems dviem instinktams, žmogus ir gyvulus pajėgia išlaikyti ir dauginis. Visiems gyvams tie du instinktai sukelia daug rūpesčių ir vargo; gi, judviejų reikalavimams tvarkingai paklausius — apturimas pasitenkinimas.

Apetito reikšmė yra labai didelė

Gyvulus elgiai kartais sveikiau už žmogų. Pvz. met alkaniusias šuo nees jam naudingiausio maisto, jei jis jo skoniui neatitiks. Sugautos žiurkės kartais nugaišta iš bado, nepaliesdamos jų nemėgstamo maisto. O protingasis žmogus elgiasi visai kitaip — jis badaudamas dažnai valgo neskaniausią jam paduotą maistą. Tai dar

Ike Caldwell (dešinėje) kontroliuoja traktoriaus motorą, kurs per paskutinius 22 metus buvo naudojamas traukymui mažo kulturo per Wabash upę netoli St. Franciscille, Ill.

būtų pusė bėdos: tikra bėda yra, kad žmogus, kartais turėdamas naudingiausio ir skaniausio maisto kalmus, pieno ežerus ir grynuosius orą platybes — valgo bevertį maistą, geria nuodus ir sau kenkia nešvariausia ant žemės orą kvėpuodamas. Ir tai jis pats dėl savo jausmų netvarkos pasirenka, nes jis iš mažens taip elgtis esti mūteikiamas.

Geras maistas ir tam maistui apetitas turi būti drauge

Kiekvienas nori būti gražiausias ir jaustis geriausias. Gydytojai ir psichologai ateina mums į pagalbą. Susiekta, kad protingas maistas turi būti džiugi, kitaip — jei minkštinsies per prievartą — tokia minkšta, pagal Dr. Thomą Hodgę McGavack, bus bevertė. Todėl svarbu iš mažens įpratinti vaikus į higienišką minkštą ir į higienišką valgymą bei tinkamą maistą. Nuo čia prasidės mūsų visapusiškos sveikatos atgimimas — visų mūsų teigiamų darbų variklis. Ne dėl to, kad 'sveika ir gera mums' reikia nenorint maitintis ir minkštintis, bet kad mes esame įpratę iš mažens ir pamėgę — todėl džiaugsmingai imamės kūrybinės veiklos bei tinkamo maitinimosi. Savu pavyzdžiu vyresnieji nutelkia mažuosius į tinkamą sportą bei žmonišką mitybą. Pvz. Lietuvoje paplito žaibo greitumu krepšinio žaidimas po mūsų sportininkų laimėjimo Europos krepšinio pirmenybėse. Todėl įpratinkime savo elgesiu jaunuosius į plaukiojimą, į pasivaikščiojimą, golfo lošimą, žuvalvą, uogavimą, grybavimą ir panašius sveikus užsiėmimus. Tai džiugiai atliekant, daugelį suteiks kūno ir jausmų sveikatos — atpalaiduos nuo įsitempimo daug patikimiau, nei bet kokie vaistai ar kitokie veiksmai atlikti tarnybiniu nusiteikimu — "dėl to, kad jie man naudingi".

Atlikti mokslininkų tyrimai patvirtina, kad tas pats įpratinimas iš mažens į tvarkingą valgymą naudingos mums maisto suteikia mums malonumą ir tada toks maistas yra daug geriau virškinamas, negu neįpratinusio į gerą maistą, o valgant vien gydytojų įsakius. Todėl jau dabar savinkimės gerus valgymo įpročius ir naudokime naudingą maistą ir gerimą. O svarbiausiai — pratinkime savų pavyzdžių prie higieniško maisto ir gerimo savus mažuosius. Tuomet mes jiems tikros sveikatos pamatus patiesime. O sveiki būdami — būsim ir laimingi. To, juk, mes visi labiausiai ir trokštamė.

Tik pilnutinė sveikata laimė atneša

Žmonių netvarkingos mitybos blogas pasėkas mato visi gydytojai, ypač kurortuose dirbantieji. Stebėtina, kad kai kurie net mokyti žmonės, labai ir įvairiopa nenusimano kokį maistą vartoti ir kaip sveikai maitintis. Kita grupė žmonių metasi į kitą kraštutinumą — jie nelie

čia maisto, kuris turi bent kruopelę riebalų ar rūgščių. Tokie pakencia kūno išsivystymui ir veiklai, ir esti geriausia dirva visuoems išnaudotojams — "Natural Food" pirkliams. Treti, bijodami nutukti, badauja — ir tuomi dar daugiau sau pakenkia, nei nutukę būdami.

Maitinimas turi atlikti žmogaus užsiėmimą. Panašiai, juk, ir arkliai šeriami: bėgimui skirti esti skirtingai nuo sunkiai dirbančiųjų penimi. O mūsų darbininkai ir raštininkai vien vienuodai maitinasi. Tuo tarpu manote esamos tam tikros medžiagos naudingai įtakoja tam tikrus organus pvz., maistas turįs daug fosforo yra naudingas smegenims.

Maistu galima pagyventi žmogaus protavimą, seksualinę veiklą ir pan. Dar svarbu suprasti tinkamo maisto naudingą parengimo būdus.

Žodžiu, reikia pilnutiniai sveikti — kūnu, protu ir jausmais, ypač pastaraisiais stiprėti. Tada pajėgsime semtis tinkamo maisto ir reikiamo valgymo žinių. Reikia įprasti ir kitus įpratinti iš mažens į džiugų tinkamo maisto reikiamą naudojimą. Tada mes savo sveikatai ir laimei iš maisto ir maitinimosi apturėsime daugiausia naudos.

Pasiskaitytina: (14) Lorand, A., M. D.: Health and Longevity through Rational Diet. Philadelphia, F. A. Davis Co.

nims. Maistu galima pagyventi žmogaus protavimą, seksualinę veiklą ir pan. Dar svarbu suprasti tinkamo maisto naudingą parengimo būdus.

Žodžiu, reikia pilnutiniai sveikti — kūnu, protu ir jausmais, ypač pastaraisiais stiprėti. Tada pajėgsime semtis tinkamo maisto ir reikiamo valgymo žinių. Reikia įprasti ir kitus įpratinti iš mažens į džiugų tinkamo maisto reikiamą naudojimą. Tada mes savo sveikatai ir laimei iš maisto ir maitinimosi apturėsime daugiausia naudos.

Pasiskaitytina: (14) Lorand, A., M. D.: Health and Longevity through Rational Diet. Philadelphia, F. A. Davis Co.

Los Angeles, Calif.

M. Biržiškos paminėjimą rengia skautai akademikai

Šįmet rugpjūčio 24 d. suėjo vieneri metai, kaip Los Angeles mieste mirė profesorius Mykolas Biržiška. Jo mirties metinių minėjimą rengia losangeliškieji skautai akademikai, rugsėjo 29 d. šv. Kazimiero parapijos salėje. Paskaitą apie prof. M. Biržišką skaitys Feliksas Kudinka, Lietuvoje buvęs gimnazijos mokytojas.

Pernai buvo rengiamasi minėti prof. Mykolo Biržiškos 80 metų amžiaus sukaktuves. Komitetas, J. Gliaudos vadovaujamas, jubiliejinį pagerbimą rengė rugpjūčio mėnesį, kai M. Biržiškai suėjo 80 metų, bet nukėlė į Mykolines, ir rugsėjo mėnesį, kurių prof. M. Biržiška nebesulaukė.

Šįmet vėl kilnojimas — metinių mirties sukaktuvių minėjimas rengiamas per Mykolines. Ar Petrinės, ar Joninės, ar Mykolinės — vardinės minimos gyvųjų. Kodėl mirties minėjimas jungiamas su vardinėmis?

Į šį klausimą atsakydamas skautų akademikų veikėjas Valentinas Varnas paaiškino, jog minėjimą iš mirties datos reikėjo nukelti į rugsėjo mėnesį, nes rugpjūčio mėnesį skautiškas jaunimas buvo išvažinėjęs atostogauti ir stovyklauti. Vieni stovyklavo prie Boston, Mass., tautinėje stovykloje, o dalis Ka-

lifornijos kalnų Sequoia parke. Rugsėjo mėnesį visa moksleivių jau bus namuose ir galės dalyvauti prof. Mykolo Biržiškos pagerbime.

Kviečiama ir publika.

"Tikroji" Kalifornijos lietuvių diena

Liet. Bendruomenės Los Angeles Apylinkė jau ketvirtą kartą vieną savo parengimą vadina Kalifornijos Lietuvių Diena. Draugo korespondentas Vn. skelbia, jog šįmet (rugsėjo 8 d.) busianti tikroji Kalifornijos lietuvių diena. Korespondentas lyg įtaigoja, kad iki šiol bendruomenės rengtosios lietuvių dienos buvo netikros. Be to, toji diena išsiskirsianti iš kitų, nes ji organizuojama ne pasipinigi, bet sau ir svetimiesiems pademonstruoti mūsų tautos kultūrinį grajumą ir kūrybinį pajėgumą.

Šv. Kazimiero parapija jau dešimt metų vieną savo parengimą kasmet vadina lietuvių diena ir sutraukia daugiau publikos, negu bendruomeninė lietuvių diena. Bendruomeninė lietuvių diena yra nelabai vykusi kopija parapijos parengimo ir skiriasi ypatingai tuo, kad po bendruomeninės lietuvių dienos spaudodė dedamos nuotraukos, kurios pavaizduoja, kaip "išal-

kusi minia" respublikonų (L. Valiuką įskaitytinai) vašinasi prie bendruomeninio stalo. Gal dėl to Draugo korespondentas bendruomeninę lietuvių dieną vadina "tikrąja"?

Sv. Kazimiero parapija, kviesdama į savo parengimus, iš anksto skelbia įėjimo bilieto kainą. Bendruomenė neskelbia, kiek į jos parengimą įeinant reikės mokėti. Į vietą atvažiuo tik su žinosi. Kaip vienas pernai sakė, o prie vartų atvažiuo namo nebegrįši, nors tau bilieto kaina atrodytu peraukšta. Iki šiol bendruomenės lietuvių dienos įėjimo bilietai buvo dvigubai brangesni, negu parapijos lietuvių dienos. Bet, kaip Draugo korespondentas rašo, bendruomenė lietuvių dieną rengia ne pasipinigi.

Bendruomenės rengiamos lietuvių dienos reklaminį skelbimą ne už pinigus nesutiko šv. Kazimiero parapija išspausdinti savo Lietuvių žinių laikraštyje. Parapijos vadovybė nieko neturinti prieš bendruomenės organizaciją, bet kol bendruomenės vadovybėje esą žmonių, kurie veikia prieš parapiją ir prieš jos vadovybę, negalinti tos organizacijos reikiamuoti.

Birutė ir Rimtautas Dabšiai, šv. Kazimiero parapijos choro solistai, susilaukė "dalininko" — rugpjūčio 19 d. gimė sūnus.

Vladas Šulaitis, buvusios brolių Šulaičių knygų leidyklos Sūduva dalininkas, su sūnum Vytautu vieši Kalifornijoje. Visa Vlodo Šulaičio šeima persikelsianti gyventi į Kaliforniją, kai tik Chicagoje Marquette parke busias parduotas namas. Vladas Šulaitis į Kaliforniją kelias sveikatos sumetimais. Jis čia jau buvo ne vieną vasarą, gerai čia jaučiasi.

Namų statyba vis dar dėdėja. Šįmet birželio mėnesį Los Angeles mieste namų statybos biznyje dirbo 41,000 darbininkų daugiau negu pernai tuo pačiu laiku. Leidimų įvairiems namams statyti išduota 22,3% daugiau, negu pernai per pirmuosius 6 mėnesius. J. Klauseikis

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITUS SKAITYTI NAUJ IENAS JOS VISAD RAŠO TEISYBE

Turistai iš Vilniaus į Kamčatką

Lietuvos turistai vad. autostopo būdu liepos mėn. pradėjo ilgą 25,000 km. ilgio kelionę iš Vilniaus į Kamčatką. Dalį kelio jie vyks traukiniu, o vėliau pasikeiviniams automobiliais. Pasak Vilniaus radijo Lietuva esanti pirmoji respublika pritaikiusi plentų naujovę — autostopą. Tokie autostopininkai gaus specialias knygytes ir pagal minėto radijo žinias net 20,000 jų keliauja ne tik po Lietuvą, bet ir toli už jos ribų. Tokių turistų uždavinys esąs ne tik pažinti kraštą, bet ir padėti kolchozininkams ar atlikti partinį švietimo darbą kaime. Lietuvos autostopininkų amžius esąs nuo 17 ligi 70 metų. Didelis "autostopininkų" skaičius Lietuvoje liudija, kad dar trūksta susisiekimo priemonių ar jos turistams per brangios. (E)

MIDLAND SAVINGS

5 1/2%

Dober mokami dividendai būtų saskaitoms

ATIDĖKITE TAKSUS

MIDLAND SAVINGS įvedė naujos rūšies didesnių dividendų sąskaitą. Skambinkite arba rašykite dėl informacijų, kaip taksai gali būti atidėti net atstomeriams mokams, kai Jūs gamate net iki 5% dividendų. Dabar mokame 4% paprastoms sąskaitoms, 5% anokame 4 metų bonų sąskaitoms; 5% gaus pagal 8 metų planą. Visos sąskaitos apdraustos iki \$10,000.00 JAV vyriausybės agentūroje.

MIDLAND SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

4016 ARCHER AVENUE CHICAGO, ILL. CL 4-4470

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. Lafayette 3-1083

Nemokamai vieta automobiliams

4 1/2%

ON INVESTMENT ACCOUNTS

Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d. Prašome aplankyti naują mūsų namą. VALANDOS: Pirmad. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antrad. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

VALANDOS:

Pirmad. nuo 12 iki 8 po piet

Antrad. " 9 " 4 " "

Trečiad. uždaryta visa diena

Ketvirtad. nuo 9 iki 8 po piet

Penktad. " 9 " 8 " "

Šeštad. " 9 " 12:30 " "

Chicago Savings and Loan Association

6245 South Western Avenue Chicago 36 GROvehill 6-7575

Narys Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois

Chicago Savings bendrovės naujai padidinta įstaiga su dviem kiemais automobiliams užima 290 pėdų plotį. Tai viena idemiausių ir mūsų klientų patogumui puikiai įrengta įstaiga Chicagoje. Aukšti dividendai, apdraustas saugumas, skubus ir malonus patarnavimas. Taupykite ir skolininkite pinigus Amerikos Lietuvių Sostinėje — Marquette Parko apylinkės centre.

4 1/2%

Dividend on Investment Accounts

Dar dėl antrosios tautinių šokių šventės

Gražiai praėjusi ir palikusi darnų, gilių įspūdį pirmoji tautinių šokių šventė parodė kaip esame jautrūs saviesiems reikalams. Neapsiėjo be kai kurių klaidų ir netobulumų, kurie turėjo, rodos, būti atitaisyti antroje tautinių šokių šventėje. Juo labiau, kad tie netobulumai ir klaidos buvo iškeltos daugelyje recenzijų.

Pirmąją šventę teigiamai įvertino amerikiečių spauda ir gausiai pavaizdavo šventės paveikslais.

Dabar pažūrėkime kaip atrodė žiūrovams antroji tautinių šokių šventė. Programai neprisiūdo kaip šventei, o kaip šventei pasirodė. Pirmiausia kritiškai akis sales papuošimas. Kažin ar įmanoma būtų tokio didelio ir nešvaraus pastato vidaus išvaizdą kaip nors papuošti? Atrodo papuošimas būtų neįmanomas ir dėl to jos nereikėjo visai puošti. Ją galėjo papuošti pačios gausios tautinių šokių grupės atsišnešamos tautines emblemas — vėliavas.

Daugelių atvejų sielojamės ir pasigendame savosios vėliavos. Šiuo atveju, kada galėjome šio pastato išorėje iškelti savo trispalvę ir parodyti visiems, kad čia vyksta kažkas nepaprasto, to nepadarėme.

Pirmiesiems maršo garsams suskambėjus į salę pradėjo žy-

giuoti jaunųjų gretos. Gretos, kurios atėjo į šventę pradžiuoti mūsų širdis, atėjo savanoriškai, jokiomis priemonėmis neverčiamos. Jie atėjo į ją dėl to, kad jie yra lietuviai, atstovaudami mūsų pavergtą, bet nenugalėtą ir kovojančią tėvynę.

Jie dar kartą akivaizdžiai parodė, kad mūsų jaunimas dar nenuatėjo, kad jie yra su mumis ir kad ateityje mes galime draisiai ir be abejonių juo pasitikėti. Žiūrovai atėjo taip pat niekieno neverčiami, taigi, atėjo iš susidomėjimo, todėl negalima praleisti pro pirštus ir galvoti, kad tokia publika „smulkmenų“ nepastebės ir kaip viskas bus atlikta taip bus gerai.

Specialiai šiai šventei parašyto maršo reikalavimų lietuvių spaudai jau buvo pasisakyta. Norėčiau perduoti nuomonę: svetimtautės med. daktarės, dalyvausios šokių šventėje: kiek pasisklausiusi maršo, atsiskūsi į mane paklausė, ar tai būdingas lietuvių tautai maršas? Girdi, jai skamba lyg oriento kraštų garsai.

Jeigu svetimtautei taip atrodo, tai ar jis tinka mūsų tautiniams pasirodymams ir ar yra tiksliai priemonė jaunimo tautiniam auklėjimui?

Gal kaip muzikos kūrinys šis „maršas“ ir labai geras, bet šiuo atveju visiškai atmetinas. Jaunimo šventės visada buvo lydimos skambia, linksma muzika, kuri atitiktų jų nuotaikas. Šitas kūrinys atvirkščiai nuslopino jų džiaugsmą ir jie žygiavo salen lyg kažko bijodami, neįstengdami suderinti savo judesių ir žingsnių. Muzika, primenantį gedulingas egiptiečių ar kitų oriento tautų apeigas, mūsų tautinių šokių šventėms yra visiškai nepriimtina.

Jeigu dabar atsiklausti šokėjų ir jų mokytojų, ar jie dar kartą sutiktų pagal panašų „maršą“ žygiuoti, neabejojamai atsakymas būtų neigiamas. Orkestras taip pat neatliko savo paskirties, nes nepajėgė apimti visos salės. Šokėjai, kurie stovėjo kitame salės gale, visą laiką vėlavosi, nes muzikos garsai juos pasiekė vėliau. Tokiai salei ir tokiam skaičiui šokėjų reikėjo dviejų tokių orkestrų. Ir ar iš viso tiko tokiai šventei simfoninis orkestras, kuris šokiams negali padėti? Ar negeriau būtų buvęs dūdų orkestras, kaip pirmoje tautinių šokių šventėje,

Iš 11-sios Tautinių Šokių Šventės

nes jis šokį drausmina, padeda išlaikyti taktą bei ritmą.

Ateityje rengėjai turėtų apytai labai gerai pagalvoti.

Apšvietimas, šiuo atveju kalbant apie naudotus projektorius, buvo per menkas, o nuo apšvietimo priklausoma vaizdo ryškumas. Visiškoje tamsioje apšvietimas vieno vieneto, atrodė lyg noras ką paslėpti. Prigėsinimas šviesu po kiekvieno šokio pabaigos liki persitvarkymo į kitą šokį pasidarė nuobodus ir vėliau jau nebepakankamas. Jeigu buvo per mažą laiko bendrai repeticijai, tai reikėjo tuos šokius taip sustatyti, kad jie savaime iš vieno šokio persitvarkytų į kitą be apšvietimo.

Šventės vyriausias vadovas, tardamas padėkos žodį, turėjo progos pasisakyti, kad jis, atsišnešdamas už gražiai pravytą programą, leis sau pabučiuoti p-lei R. Kilmonytei ir „žanduką“. Ar mūsų mieloji Rūta su tuo sutiko ir ar ji to pageidavo — nežinome, tik žinome, kad p. šventės vyr. vadovas savo žodžius patvirtino veiksmu. Ar negražiau būtų buvę, jeigu vietoje šios padėkos būtų įteikta bent maža puokštė gėlių, kaip kad yra įprasta gerbti menininkus ir garbingus svečius.

Gėlė yra simbolis grožio, dėkingumo, švelnumo ir t. t....

P. L. Sagys, parodęs nepaprastai daug ryžto ir gražaus darbo, savo paskutiniame žodyje galėjo bent trumpai užsiminti ir apie buvusią repertuaro komisiją, kuri programą sustatė ir paruošė, o jis (p. L. Sagys) su keiliu tautinių šokių mokytojų pagalba programą apipavidalino.

Šioje šventėje kaip paprastai visose šventėse buvo išleistas leidinys — programa pavadinta „Antroji JAV ir Kanados Lietuvių Tautinių Šokių Šventė“.

Apie išviršinę formą nėra ką nei kalbėti, — daug jau buvo pasisakyta, bet kas viduje? Leidinio turinys be nuotraukų ir skelbimų išspausdintas be autoriaus pavardės bei slapyvardžio rašiny, pavadintas „Iš tautinių šokių praeities“, kurį perskaičius susidarai įspūdį, kad tai yra iš pirmosios tautinių šokių šventės vadovo p. J. Vaičiūnienės straipsnio „Mūsų tautinių šokių istoriniai bruožai“ santrauka, tik kas nusakyta kitais sakiniais. Asmuo, kuris padarė šią santrauką, turėjo bent pasisakyti kieno surinkta medžiaga jis pasinaudojo.

„Šventės Bendradarbiai“ skyriuje, kur yra išvardinta repertuaro komisija, turėjo būti pažymėta „Buvusi repertuaro komisija“, nes ši komisija, kiek yra žinoma, paruošusi pagrindinį darbą šventei, buvo priversta atsistatydinti, ką ji ir padarė š. m. kovo mėn. pradžioje.

Prie progos norėčiau pridėti savo nuomonę dėl „Naujienose“ atspausdintos p. Nako recenzinės apžvalgos. P. Nakas pataria pasinaudoti kai kuriomis Džiugytos recenzijos pastabomis, bet nenurodo kuriomis. Būtų naudinga ateičiai žinoti, kurios pastabos jo nuomone yra tinkamos ir kurios netinkamos? Norėčiau pabrėžti, kad čia ne Džiugytos „sukirpimas“, bet tokių nuomonių yra ir daugiau, ypač tų žmonių, kurie apie tokias sudėtingas šventes turi supratimo. Mano pačios nuomonė nesiskiria nuo Džiugytos. Jeigu

ir būtų jos vienos „sukirpimas“, tai vis dėlto būtų buvę geriau ruošti šventę pagal kokį nors „sukirpimą“, negu visai be jokio.

Pabaiga: Paprastai, visu

GAUSUS LIETUVIŲ GYDYTOJŲ SAJUNGOS SUVAŽIAVIMAS

Šių metų rugpiūčio 31 ir rugs. 1 dienomis Conrad Hilton viešbučio salėse įvyko gausus Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjungos suvažiavimas. Prieš 50 metų Amerikoje buvo įsteigta Amerikos Lietuvių Gydytojų Draugija. Šios draugijos 50 metų veiklos sukaktis ir buvo gydytojų gražiai paminėta.

Šeštadienio popietį susirinkimą pradėjo Illinois Lietuvių Gydytojų Draugijos pirmininkas dr. E. Rinkus. Vienoje didžiulio viešbučio salėje buvo lietuvių gydytojų ir jų žmonių paveikslų paroda. Buvo išstatyta puikių fotografijų, spachtelinių darbų ir meniškai atliktų portretų. Ypač gražūs buvo dr. J. Kaupo ir S. Plechavičienės darbai. Būtų buvę naudinga, kad keli garšintis mėgstą menininkai būtų aplankę šių lietuvių gydytojų žmonių parodą.

Trumpus pranešimus suvažiavusiems gydytojams padarė dr. Steponas Biežis ir dantų gydytojas Kazys Drangelis. Anksčiau dr. Biežis lengvai kalbėdavo, bet po operacijos jo balsas kiek užkimo. Mikrofona daug daktarui padėjo Dr. Drangelis kalbėjo apie gydytojų draugijos istoriją. Klausytojai stebėjosi kai kuriais dr. Drangelio tvirtinimais, labai skirtingais nuo dr. Antano Montvido paskelbtų daviniių apie Amerikos Lietuvių Gydytojų Draugiją.

Dr. Montvidas pastebėjo, kad minima A. L. Gydytojų Draugijos 50 metų sukaktis. Gydytojų draugija pasivadino Sajunga tik prieš šešeris metus. Po nugėrimų ir užkandos, 8 val. vak. prasidėjo banketas. Dr. Biežis pakvietė gyd. Kauną banketo programai praveisti. Visiems buvo patiekta skani vakarienė, o vėliau po-

švenčių, didesnių parengimų bei pramogų pabaigos būna surištos su pasisekimu ar nepasisekimu. Pabaiga turėtų būti įspūdingesnė negu pradžia, nes su ja žiūrovai išsineša vaizdą, kuriuo jie kelias valandas gyveno, ir tas vaizdas turėtų likti ilgam laikui jų atmintyje. Pabaiga turėtų dar labiau užakcentuoti ir taip jau didingą įvykį ir dar jį sustiprinti. Kas įvyko antrosios tautinių šokių šventės pabaigoje? Palaida bala prietemoje, apleidžiant šokėjams salę dar labiau sumenkino visos šventės vaizdą.

Nemanydami, kad šita tautinių šokių šventė jau paskutinė, tikimės sulaukti trečiosios, kuri būtų darnesnė ir drausmingesnė.

Visi jos lauksime ir džiaugsimės kaip ir abiem pirmosiomis.

Sidabrėlis

Suvažiavusieji gydytojai, jų žmonos ir svečiai ilgai šoko Hilton viešbučio salėje.

Sekmadienio popietį suvažiavusieji gydytojai ir vėl posėdžiavo. Jie išklaušė valdybos ir komisijų pranešimus, išklaušė dr. J. Valaičio ir dr. E. Gedgaudo ir dr. K. Bobelio referatus, išsirinko naują valdybą ir išvažinėjo.

Nauju Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjungos pirmininku išrinktas dr. V. Tauras.

Korespondentas

Mokyklų statybos trūkumai

Ryšius su artėjančia naujųjų mokslo metų pradžia apie gerą pasirošimą per Vilniaus radiją (rugp. 16) kalbėjęs valst. plano komisijos pareigūnas J. Špokevičius priminė, kad 1949 m. Lietuvoje buvo įvestas visuotinis, privalomas septynmetis mokymas, o vėliau priimtas įstatymas dėl mokyklų darbo pertvarkymo ir ryšių su gyvenimu sustiprino, įvedant 8-tį mokslą. Iki 1950 m. Lietuvoje naujų mokyklų beveik nebuvo statoma. Vėliau mokyklos statytos, tačiau tai, kad daugelyje vietų mokiniams tenka mokytis kelionimis pamainomis, aiškiai liudija apie per mažą mokyklų skaičių. Švietimo ministerija naujųjų mokyklų statybai paskyrusi 11.5 mil. rb. ir tai įgalina pastatyti 17

mokyklų, 9 mokyklas — internatus ir kt.

Laukiama, kad mokyklos bei kiti pastatai būsią baigti statyti iki rugsėjo 1 d., bet... kaip ir kiekvieną vasarą toji pati galda: mokyklos statomos per lėtai, statyba vykdoma nepatenkinamai, bloga darbų kokybė. Pagal Špokevičių — tiesiog nusi-kaltimai statybų aikštelėse. Ypač blogai atliekami apdailos darbai. Esama ir kitų keistenybių, pvz. mokyklai statyti Ukmergėje darbininkai vežami iš Panevėžio, iš Kauno į Vilkią ir pan. (E)

Mirė St. Radavičius

Rugp. mėn. 16 d. Ulmo ligoninėje po operacijos sirgęs vežiu mirė Stasys Radavičius. Gimęs 1914 m. velionis tremtyje poka-riniaus metais tarnavo Svetimšalių Legione, nuo 1952 m. pastoviai įsikūrė Reutlingen mieste, privalomas septynmetis mokymas, o vėliau priimtas įstatymas dėl mokyklų darbo pertvarkymo ir ryšių su gyvenimu sustiprino, įvedant 8-tį mokslą. Iki 1950 m. Lietuvoje naujų mokyklų beveik nebuvo statoma. Vėliau mokyklos statytos, tačiau tai, kad daugelyje vietų mokiniams tenka mokytis kelionimis pamainomis, aiškiai liudija apie per mažą mokyklų skaičių. Švietimo ministerija naujųjų mokyklų statybai paskyrusi 11.5 mil. rb. ir tai įgalina pastatyti 17

Skaitykite ir platinkite „NAUJIENAS“

NEMOKĖKITE PILNOS KAINOS UŽ PUSĖ DARBO!

ISITAIŠYKITE

Spaicio Storm Windows,

dengiančius visus rėmus, nuo plytos iki plytos, trijų takų anodizuotus aliuminijaus antruosius langus.

SPAITIS STORM WINDOWS

3261 SO. HALSTED ST. Tel. Victory 2-6472

CERTIFIED FOOD AND LIQUORS INC. VISUOMET

U. S. RINKTINĖ DAILIAI ATPIAUTA KEPIMŲ MĖSA 35c svaras SVIEŽIAI MALTA LIESA JAUTIENA — 3 svarai \$1.29 Didelis pasirinkimas U. S. mėsos produktų ir Dressel's kepyklos gaminių. 1906 - 24 WEST 69th STREET Didelis plotas pastatyti mašinoms.

CHICAGOS AUKŠT.

LITUANISTIKOS MOKYKLA MOKSLO METUS PRADEDA RUGSĖJO 7 D.:

9 val. ryto senųjų mokinių registracija, pataisų egzaminai, vasaros darbų gražinimas ir patikrinimas; 11 val. naujųjų mokinių registracija ir egzaminai. Registracijos ir egzaminų mokesčiai po 3 dol. Į mokyklą priimami mokiniai, išlaikę stojamuosius egzaminus, ne jaunesni, kaip 10 metų amžiaus. Stoją į 5 kl. laiko raštu ir žodžiu lietuvių kalbos egzaminus, į 6 klasę dar turi laikyti lietuvių literatūros (tautosakos), Lietuvių istorijos ir kt. egzaminus. Net ir į parengiamąją klasę nepriimami tie, kurie nemoka lietuviškai kalbėti, skaityti ir rašyti.

PAMOKOS PRASIDEDA RUGSĖJO 14 D. 9:30 VAL. RYTO JAUNIMO CENTRE, 5620 SO. CLAREMONT AVENUE.

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU

APIE SAVO NAMO INSULIACIJOS PROBLEMAS

Dabar yra laikas tinkamai įrengti savo namą vasarai ir žiemai.

Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams medžiagų.

CARR-MOODY LUMBER COMPANY 3039 SO. HALSTED STREET — Tel.: VICTORY 2-1272 STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI

INVEST IN UNIVEST

UNIVERSAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

1800 S. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILL. Phone: HYmarket 1-3070

UNIVERSAL HOME LIFE INSURANCE COMPANY

ALL ACCOUNTS INSURED TO \$10,000 BY AN AGENCY OF THE UNITED STATES GOVERNMENT.

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

CURRENT Dividend Rate

4 1/2% per annum

Effective April 1, 1960

Universal Investment Share Account

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone HAYmarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:	
in Chicago \$15.00 per year, \$8.00 per six months, \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$13 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per three months.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose	
metams \$15.00	
pusei metų \$8.00	
trims mėnesiams \$4.00	
vienam mėnesiui \$1.50	

Kitose JAV vietose ir Kanadoje	
metams \$13.00	
pusei metų \$7.00	
trims mėnesiams \$4.00	
vienam mėnesiui \$1.50	
Užsieniuose	
metams \$16.00	
pusei metų \$8.00	
vienam mėnesiui \$1.50	

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12-tos.

De Gaulle'o pasisakymas apie Viet Namą

Charles de Gaulle, Prancūzijos prezidentas, labai nustebino Washingtoną ir esančius Pietų Viet Namu amerikiečius, viešai pasilydamas Viet Namui pagalba susivienyti ir "išsivaduoti iš užsienio įtakų". Kadangi JAV aprūpina Pietų Viet Namą ginklais, laiko tenai 15,000 kareivių ir išleidžia šitims reikalams daugiau, kaip milijoną dolerių kasdien, tai pirmas de Gaulle'o pareiškimo įspūdis buvo toks, kad jisai kritikuoja JAV ir teikia moralinę paramą Pietų Viet Namu prezidentui Ngo Dinh Diem, kurio budistų persekiojimo politika sukėlė didelį pasipiktinimą prezidento Kennedy administracijoje.

Tačiau Prancūzijos ambasadorius Herve Alphand neįėjo pas valstybės sekretorių Dean Rusk ir paaiškino, kad prez. de Gaulle galvoja ne vien apie Pietų Viet Namą, bet ir šiaurės Viet Namą, kuris yra visiškai Kinijos komunistų kontrolėje. De Gaulle noris, kad ta buvusi Prancūzijos kolonija susivienytų ir pasidarytų stipri nepriklausoma valstybė.

Principe, Washingtonas nėra priešingas tokiai Prancūzijos politikai. Bet prezidentas Kennedy pastebėjo, kad Prancūzija neturi jokios karinės jėgos Viet Nam; neturi nė viena kita didžioji Vakarų valstybė, išimant JAV; ant JAV pečių guli visa finansinė ir karinė pagalba teikiama šaliai. Kennedy davė suprasti, kad būtų geriau, jei de Gaulle mažiau šnekėtų apie savo pageidavimus, o prisidėtų realiais veiksmais prie vietnamiečių laisvės apgynimo nuo komunistų.

Prancūzijos atsakomybė Viet Namu atžvilgiu, iš tikrųjų, yra didesnė, negu JAV-ų. Viet Nam yra dalis Indo-Kinijos, kurią valdė daugiau, kaip šimtą metų, prancūzai ir laikė tenai stiprią armiją. Bet jų armija buvo sumušta, ir prancūzai visiškai iš tos savo milžiniškos kolonijos pasitraukė — ir daugiau jos likimu nesirūpina. Šiaurinę Viet Namu dalį pagrobė komunistai. Kad nepakliūtų į komunistų nagus ir pietinę jos dalis, teko įsikisti JAV-ems.

Nėra abejonės, kad prancūzų įtaka toje šalyje dar nėra išnykusi. Dauguma jos inteligentų ėjo mokslus Paryžiuje ir kituose prancūzų universitetuose. Jie kalba prancūziškai ir mėgsta prancūzų literatūrą ir meną. Po ilgų viešpatavimo metų Viet Namu prancūzai neabejotinai tebeturi tenai įvairių ryšių ir pažinčių. Kooperuodami su Amerika, jie galėtų daug padėti to krašto žmonėms apginti savo laisvę ir susitvarkyti viduje. O amerikiečiai tenai naujokai, ir kodėl jie vieni turi imti visą atsakomybę?

Galia, kad de Gaulle, svajodamas apie dingusią Prancūzijos didybę, nemato, kas šiandien darosi pasaulyje.

IŠ LIETUVIŲ DAKTARŲ SUVAŽIAVIMO

Visiems įsidėmėtinos paskaitos apie gyvenimą ir mirtį

Darbo Dienos savaitgalį Chicagoje posėdžiavo susižavėję Amerikos lietuviai medicinos daktarai, atžymėdami savo ALGS (Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjungos) 50 metų aukštesnės sukaktuves. Suvažiavimas, trukęs dvi dienas, šeštadienį ir sekmadienį, buvo gausus ir darbingas, kas matyti iš plačios dienotvarkės ir joje užsibrėžtų dalykų.

Teko būti sekmadienio popietinėje sesijoje per keturių daktarų pranešimus. Pirmasis Dr. P. Tonkūnas, neuropsichiatrijos profesorius asistentas Chicago Medicinos Mokykloje, gyvai papasakojo savo įspūdžius iš kelionės į Tokiją, Japonijoje, kur buvo deleguotas nuo Amerikos Veterinarų Administracijos ir dalyvavo tarptautinėje psichiatrų konvencijoje. Daktaras rado, kad Japonija sparčiai "modernėja" ir kad iki šiol galiojęs posakis, jog Rytai lieka Rytai, o Vakarai — Vakarais nebegalioja, ir daug kur Rytuose jautiesi nė kiek nebe kitaip, kaip Amerikoje. Bet jis turėjo ir ko gera pasakyti apie Rytus, būtent, kad "ex oriente lux" ir įvairių religijų ir filosofijų iš ten įtaka Vakarams daug kuo dar tebegalioja. Net tradiciniais savitūbės rekordais Japoniją jau Vakarai pralenkė. Naujaisiais statistika rodo tokią proporciją: kiekvienais 100,000 gyventojų savitūbių atitenka: Austrijoje 25, Japonijoje 22, USA — 10. Dr. Tonkūnas ypač pabrėžė japonų moterų gerąsias puses ir jų išlaikytas gražias tradicijas.

Po Dr. Tonkūno lengvo tono, sekė trys paskaitos, kurios būtų labai svarbu supopuliarinus perlikti ko plačiausiai mūsų lietuviškai visuomenėi, ypač senesnio amžiaus tautiečiams, nes visų trijų paskaitų turinys lietuviams pagrindinius gyvenimo ir mirties klausimus: širdies (ir plaučių) mechanizmą, pūslės-šlapimo takų funkcionavimą senesnio amžiaus sulaukus ir... vėžį.

Dr. J. Valaitis, žinomojo pedagoogo Jono Valaičio sūnus,

APŽVALGA

SYRIJA IR IRAKAS NORI SUSIVIENYTI

Syrija ir Irakas susitarė sudaryti "pilną ekonominę unitą" ir steigti bendras armijų komisijas karo ir apsigynimo kooperavimui.

Kiekvieną tu dviejų kaimyninių arabų šalių valdo Ba'ath socialistų partijos.

Jų vadai, susirinkę Damasko, Syrijos sostinėje, nutarė taip pat kovoti išvien prieš Izraelį.

Anksčiau Syrija ir Irakas buvo nutarę įjungti Jungtinę Arabų Respubliką, kurią kontroliuoja Egipto prezidentas Gamal Abdel Nasser, bet Irako ir Syrijos politikai tam pasipriešino ir jų planas suiro. Dabar yra planuojama tik "ekonominė unita"; bet kaip ją įvykdyti, kol kas neaišku.

Siuo laiku Syrija pykstasi su JAV-ais, kurios remia Jungtines Tautos Izraelio skandą prieš Syriją dėl jos kareivių įsiveržimo į Izraelio teritoriją. JAV atstovės Saugumo Taryboje remia rezoliuciją, kuri smerkia Syriją dėl atakos prieš Izraelį. Todėl Syrijos spauda dabar peikia JAV ir giria "garbingą laikyseną" Sovietų Sąjungos, kuri šiuo klausimu laikosi neutraliai.

Syrija stengiasi nustatyti ir kitas arabų tautas prieš JAV.

Bet manoma, kad rezoliucija bus priimta, nes Maskvos delegatas greičiausiai susitalkys nuo balsavimo.

NIKITA NESIDŽIAUGIA

Nikita S. Chruščiov pabėgė savo 15 dienų vizitą Jugoslavijoje ir išvažiavo namo. Bet paskutinėmis dienomis jisai nebuvo toks entuziastiskas, kaip pradžioje, susitikęs su Jugoslavijos prezidentu Tito.

Juodu bučiavoši ir sakė, kad visi nesutikimai tarp Maskvos ir Belgrado esą pasalinėti. Nikita pripažino, kad Jugoslavija turi teisę būti nepriklausoma nuo Sovietų Sąjungos ir gali kurti skirtingą "komunizmo formą".

Abudu diktatoriai turėjo ilgą konferenciją Brioni saloje. Ką juodu tenai nutarė, tikrai nežinia. Sakoma kad "Brioni susitarimas" esąs istorinės reikšmės.

Bet užsienio korespondentai, kurie į tą konferenciją nebuvo įleisti, pastebėjo, kad Nikita pasidarė nelinksmas. Spėjama, kad jisai bijo, jog "Brioni susitarimas" gali paskalinti Lenkiją ir kitas Rusijos satelitus reikalaujančius pat nepriklausomybės, kaip kad turi Jugoslavija.

Atsipalaiduoti nuo saitų su SSRS ypač geidžianti Vengrija, kuri nori išplėsti savo priekybą į Vakarų šalis. Nerimsta taip pat ir Bulgarija.

Jei satelitai užsimanys atsimesti nuo Rusijos, tai ką Chruščiovas galės daryti po to, kai jisai pripažino Jugoslavijai teisę eiti savo keliu?

šiuo metu yra Veterarų Administracijos West Side Hospital Chicagoje patologijos konsultantas, Illinoiso universiteto klinikinės patologijos profesorius asistentas ir Lutheran General Hospital laboratorijų direktorius ir patologas. Jo paskaitos tema: Mirties priežastis senatvėje. Prelegentas patiekė savo patirčių duomenis, gautus darant autopsijas šimto parinktų mirusiųjų, sulaukus 70 metų amžiaus. Rezultatas toks, kad kas antras virš 70 metų amžiaus žmogus turėjo vėžį, žymia dalim pūslės vėžį ir nemažiau kaip 35% (vyru) turėjo prostatos vėžį. Kad daugelis senų žmonių miršta "savo mirtimi", tai yra įvairiomis kitomis ligomis, tai tik dėlto, kad kita liga paskubėjo anksčiau už vėžį. Kita veik lygiagrečiai didelio nuosmūčio senųjų žmonių mirtimo priežastis yra širdies-plaučių bėdos: infarktas, cardio-vasculariniai sutrikimai, plaučių infekcijos ir pneumonia ir... vėžys.

Prelegentas pats reikė nustebėjimą, kaip seni žmonės atgeba dar tiek ilgai pagyventi, turėdami tokias toli pažengusias ligas, nuo kurių jaunieji būtų seniai išmirę! Jis į tai atsakė iš savo patirčių, kurį geriausiai išreiškė vienas senas pacientas:

"Nepaisant, ką man daktaras sako, aš judėjau, judu ir judėsiu!"

Dėl to, daktarų iš praktikos nusistatyta nekisti paciento į lovą (nedaryti jo imobil), o leisti jam judėti, judėti, ir judėti!

Dr. Eugenijus Gedgaudas, Minnesotos universiteto radiologijos profesorius asistentas, Minneapolisje, Amerikos Angiologijos Kolegijos ir Tarptautinės Chirurgų Kolegijos narys, rentinologijos specialistas, skaitė apie "Koronarinių širdies indų arteriografiją". Pirmiausiai jis padėjo Dr. Valaičiui už gražią lietuvišką terminologiją, rūpestingai parinkti sudėtingai mediciniškų ir chirurgiškų terminų išraiškai lietuvių kalba, bet pats, kaip ir po jo sekęs Dr. Bobelis, pasirodė nemažiau pasidarbavęs savo specialybių moksliniais terminais lietuviškai išreikšti.

Nors Dr. Gedgaudas visa paskaita buvo atasta atsargių mokslininko optimizmu, kurs leidžia laukti nebetofimos gadinės, kada svarbiausias žmogaus organizmo motoras — širdis su jos vamzdžiais, vožtuvais, jungtuvais ir kitokiomis sudėtinėmis dalimis bus galima "lopyti", pakeisti, naują įdėti, ir galbūt baterija varomą savo kišenėje nešioti, deka visa ta kardiologijos technika su jos diagramomis, elektroninėmis mikroskopinėmis foto nuotraukomis ir jų aiškiniama šio rašto analfabetui reikė tik pat, kiek klinetiskas raštas. Arteriosklerozė čia vaidina pagrindinį vaidmenį, bet ir čia su optimistine nota,

Daktaras Beecher, Penns. kasyktų departamento direktorius, praėna reporteriams, kad nebėra jokios vilties rasti gyvą angliakajį Louis Bova kasykloje prie Shepton, Pa., kur jis liko užgriautas nuo rognūčio 6 dienas.

jo daromi bandymai ir tikimasi pasiekti arterijų kalkėjimo regresijos to paties cholesterolo pagalba, kuris yra laikomas svarbiausiu arterijų užsikimšimo kaltininku.

Dr. Kazys Bobelis, šiuo metu žymiausias lietuvis urologas chirurgas, Loyolos universiteto medicinos mokyklos urologijos instruktorius ir turįs plačią praktiką savo klinikoje Elgine ir Chicagoje ligoninėse, skaitė apie "Šlapimo pūslės vėžį ir jo gydymą".

Jei Dr. Valaičio paskaita vertė senesnio amžiaus vyrus ir moteris labiau susirūpinti savo sveikatos patikrinimu, tai Dr. Bobelio išvada ir labai rimtas patarimas buvo persirūpinti persų amžiaus, ribos, pasirinkti savo urologą ir būtinai jį lankyti nebe sykį metuose, bet dar geriau kas šeši mėnesiai kartą. Pasirodo, pūslės negalavimai yra labai populiarus dalykas, ypač antrąjį šimtmečio pusę pradėjus gyventi, (vyrams ypač tingai prostatinė liauka) ir jei laiku nepataisyti, išsivysto į vėžį... Prelegentas nurodė, kad šlapimo pūslės vėžys vyrus puola 4 kartus daugiau kaip moteris, aiškindamas, kad priežastis greičiausiai glūdi tame, kad daug vyrų dirba tokioje pramonėje, kur tenka reikaliu turėti su chemikalais. Pavyzdžiui, anilino fabrikuose visi darbininkai kas 6 mėnesiai privalo turėti eiti pas urologijos specialistą pasitikrinti. Taip pat prelegentas nurodė eiti simptomų, iš kurių galima pūslės ar prostatos negalavimus atspėti, bet blogiausia tai, kad neretai žmogus jokių simptomų dar nejaučia, kada vėžys jau yra lizdelį susisukęs.

Visų šių daktarų paskaitos buvo gausiai pailiustruotos fotografinėmis nuotraukomis ir spalvotomis filmomis. Liėka pageldauti, kad tas mūsų visuomenėi svarbias paskaitas ALGS supopuliarinusi malonėtų plačiai paskelbti spaudoje ar išleisti atskiru leidiniu.

Komunistinė radijo propaganda Afrikai

Siuo metu komunistiniai radijo siųstuvai kas savaitę Afrikai skiria 300 propagandos valandų 10 kalbų. Per pastaruosius penkeris metus sovietinės propagandos Afrikai apimtis padidėjusi net šimtą kartų. Rytų bloko kraštai, siekdami, kad jų radijo programos būtų geriau girdimos, į Afriką dar siunčia pigius tranzistorinius radijo priimtuvus. Pagal amerikiečių pranešimus Rytų Vokietijos Afrikai skiriamos programos padidėjusios septynis kartus. (E)

J. PRONSKUS

Kaip anglai laimėjo Ameriką

Amerikoje šiandien bevišpatautų prancūzai, jei būtų pasirinkę kitokius sąjungininkus

14.

Be laisvės nėra laimės

Idomu paanalizuoti, kaip atsitiko, kad iš dviejų lygių rivalų, tuo pačiu laiku pradėjusių leisti savo šaknis Naujajame Pasaulyje, vieni — prancūzai, turėję apėmę visą rytinę Kanadą ir dabartinių JAV vakarus ko ne iki pat Meksikos įlankos, staiga išstiepo lyg sniegas pavasarini užėjus ir tik vieni vienijoje iš dešimties Kanados provincijų išsaugojo šokią tokią autonomiją savo kalbai ir papročiams, tuo tarpu kai anglai, ilgesnį laiką varžėsis žeme Atlanto pakraščiuose ir su prancūzais ir su olandais, ir su ispanais, šiandien savo kalbą ir rėdą išplėtė visam Vakarų pusrutuliui?

Visa paslaptis, atrodo, glūdi viename magiškaime žodyje Laisvė. Sau ieškoti ir kitiems nešti laisvę, yra viso pasisiekimo raktas visur ir visada!

Jau senieji skandinavai — normanai, vikingai, norvegai, ir škotai, kurie dar amžių priešaušryje pradėjo ieškoti apsigyvenimui kolonijų šaltose, drėgnose, miglotose Islandijos ir Grenlandijos salose, tai darė ne "iš raskaziaus", o bėgdami nuo juos spaudžusių ponų. Kad Islandijoje dar 1000 metais buvo įsteigtas pirmasis pasaulyje demokratiškas parlamentas, tai aiškiau negu visa kita parodo, kad tie žmonės, kurie žiaurioje nesvetingoje Islandijos gamtoje beveik įsikurti, čia atsikėlė laisvės ieškodami ir čia rastąją laisvę konstituciniai apsaugojo.

Tas pats buvo su angli ir olandų kolonistais dabartinėje Jungtinių Amerikos Valstybių teritorijoje. Patys pirmieji imigrantai, dar neišlipę iš savo Mayflower laivo, jau surašė ir pasirašė savotišką kompaktą tikslu apsaugoti ir išsaugoti ir savo brangiausių turtų — laisvę — sąžinės žmogaus kaip asmens. Ir juo toliau, juo labiau angliškoji Amerika darėsi laisvę mylinčių žmonių švyturys ir magnetas praeitųjų amžių prieblandose. Nuo ponų ir kunigų bėgę, visų tautų ir rasų imigrantai žiūrėjo, kad šame Naujajame Pasaulyje tos pačios sąlygos neįsivyrantų,

nuo kokių yra pabėgę. Dėlto, jie čia atkeliavę ir sau laisvės ieškojo, ir kitiems ją nešė. Tas pats pasakytina ir dėl angliškųjų amerikiečių pradinių santykių su čia rasta indėnais. Jie neskubėjo juos krikščinti ir po kryžium klūdyti, o pasiūlė praktišką abipusišką "bižnį" — prekybą, bendravimą, bendradarbiavimą ir tarpusavį talkininkavimą, visa kita paliekant laisvai sąžinei. Penkių Tautų Sąjungos ar Federacijos žmonės, kuriuos prancūzų šaltiniai piešia tokiomis spalvomis, kokiose jie prancūzams tikrai pasirodė, su anglais laikėsi visiškai korektiškai.

Anglai čia buviančios rodė tolerancijos ir humanizmo pavyzdį, prancūzai gi rodė kančios simbolį. Bet kentėti ir kankinti čia buvianči mokojo geriau nei jų kryžiaus kančios mokytojai, dėlto Amerikos indėnai atsiliepinę prancūzams išlita galerija kankinių ir šventųjų, kokių net Viduramžiai nebuvo davę. Tai buvo prancūzų 81 metų šiaurės Amerikoje viešpatavimo vainikas.

Kodėl į anglų kolonizuotus Amerikos plotus palyginti greitu laiku prisirinko 3 milijonai žmonių, o į prancūzų per tą patį laiką tik vos iki 65 tūkstančių?

Dėlto, kad prancūzų čia niekas netraukė. Prancūzijoje ant jų sprando sėdėjo Sieur ir Monsieur arba signeur ir curé — ponas ir kunigas. Tą patį jie rado čia, į Naująją Prancūziją atvykę, kuri buvo nauja tik ponams, pirkliams, valdininkams ir dvasininkams, bet ne paprastiesiems kolonistams.

Ką tokie atėjūnai prancūzai galėjo geresnio pasiūlyti tokiems čia buviančiam kaip Penkioms Tautoms, kurios daugeliu atvejų turėjo daug pažangesnę santvarką, negu kokių jiems piršo svetimo dievo ir tolimo karaliaus vardu "juodrubiai" (Blackrobes)?

Kad prancūzai būtų turėję ką geresnio pasiūlyti tokią irokvojų tautų šeimai būtų pacoje pradžioje įsigiję stipriausius sąjungininkus ir su jais galbut visai kitaip pakreipę Naujojo Pasaulio istoriją. Kad prancūzai buvo nei sau, ne kitiems netikie pionieriai, rodo jų pačių dabartis. Vienintelė provincija, kurioje jie dar šeiminkauja, Quebec-Kvebekas yra labiausiai atsilikusi provincija — priest riden provincė.

Priest riden nation kitaip ir negali... (Pabaiga)

Nuo rytdienos pradėsite atkarpoje spausdinti J. Klauseikio aprašymą: "Iš Lietuvių Susivienijimų ir Skilimų Istorijos"

Jau pasirodė knygu rinkoje naujausioji Dan Kuraičio knyga

MAGISKUOJU KILIMU Į VILNIŲ

336 puslapiai. — Kaina \$3.00

Geriausiaji dovana yra pati naujausioji, graži Bileta, knyga parasyta knyga apie Lietuvą. Knyga galima gauti užjūs į "Naujienuos" arba užsisakius paštu. Knygu platintojai gaus nuolaidą.

Cekius arba Money orderius reikia siųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS, 1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO 8, ILLINOIS

Skaitykite ir platinkite Dienraštį "NAUJIENAS"

DR. ANNA BALIONAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS... 2858 W. 63rd STREET... Ofiso telefonai: PRospect 8-3229, Rezid. tel.: WAilbrook 5-5076

DR. S. BIEŽIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 3148 WEST 63rd STREET... Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val. ir ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak.

DR. C. K. BOBELIS INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ CHIRURGIJA... PR 6-1795 arba 312-695-0533... 425 N. LIBERTY ST., R. 25 ELMG, ILL.

DR. PETER BRAZIS PHYSICIAN AND SURGEON... 2434 WEST 71st STREET... Ofisai: HEmlack 4-5849, Rezid.: HEmlack 4-2324

DR. T. DUNDULIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 4157 ARCHER AVENUE... Ofiso VALANDOS: Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro.

DR. BR. GAŽIŪNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 2454 WEST 71st STREET... Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų kasdien.

DR. A. JENKINS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 3844 WEST 63rd STREET... Ofiso VALANDOS: Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val. Trėd. ir šėstadi. uždaryta.

Dr. Aldona A. Juška AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ IR PRITAIKO AKINIUS... 2422 W. MARQUETTE ROAD... Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą.

DR. V. KAUPAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 736 WEST 95th STREET... Val. vak.: 6-8, Šėst. 10-11, Trėdadi. susitarus. Dienos metu tel. CA 5-9010

DR. A. MACIŪNAS CHIRURGAS... 2858 W. 63rd STREET... Val.: pirmad. ir ketvirtad. 1-4 popiet, antrd. ir penktad. 5-8 val. vak.

DR. J. MEŠKAUSKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 2454 WEST 71st STREET... ATOSTOGUOSE IKI RUGSĖJO 9-TOS

DR. A. MONTVIDAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 4010 WEST MADISON STREET... Valandos: kasdien nuo 10 ryto iki 3 p.p. Vakarai: pirmad. ir ketvirtad. nuo 6 iki 8 val. vakaro.

DR. P. STRIMAITIS Bendra praktika ir chirurgija specialiai... 4644 So. ASHLAND... Savaitės dienomis priėmimo valandos 2-4 ir 6-8 val. vak.

DR. VYT. TAURAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 2452 WEST 59th STREET... Ofiso val.: pirmad. antrd., trėdadi. ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šėstadieniai 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

PAMINĖJO PILYPO 75 METŲ SUKAKTĮ

Scottville, Michigan. Šeimos nariai, artimesnieji draugai ir kaimynai gražiai paminėjo Naujienų atstovo Michigano valstybėje, korespondento ir fermerių reikalų gynėjo Vinco Pilypo 75 metų sukaktį.

Pilypienė, skaitytojams pažįstama Mariutė, pagamino skanius pietus, paruošė savo ežerė gaudytos įvairios rūšies žuvies, mėsos ir pieno gaminių. Duktė Milda pakepė didelį sukaktuvinį "keiką", kurį Pilypas labai mėgsta. Anūkas nupūtė žvakutes, ir palinkėjo "grandpai" dar ilgai gyventi ir dar daug pasakyti.

Be kitų žmonių, minėjime dalyvavo Pilypams per pusę šimtų metų pažįstamas čika-

DR. V. P. TUMASONIS CHIRURGAS... 2454 WEST 71st STREET... Ofiso telefonai: HEmlack 4-2123, Rezid. telefonai: Gibson 8-6195

DR. V. VILEIŠIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS... 802 WEST 31st STREET... Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p.p. ir 6-8 val. vak. Šėstadieniai 1-4 p.p. Trėdadi. ir šėstadieniai uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P. ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS... 2850 West 63rd St., Chicago 29, Ill. Val.: 9-4 ir 6-8, Šėstadieniai 9-11, ORTHOPEDIJOS TEHNIKOS LAB. 2850 West 63rd St., Chicago 29, Ill. Telefonai: PRospect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI DR. G. SERNER LIETUVIŲ AKIŲ GYDYTOJAS... 25 metų patyrimas... Tel.: YArds 7-1829

Dr. Ant. Rudokas, Opt. 4455 So. CALIFORNIA, YArds 7-3381... Valandos: 10 ryto iki 8 val. (trėdadi. uždaryta), šėstadi. 10 ryto iki 2 p.p.

PERKRAUSTYMAI MOVING... 2047 W. 67th Pl. WAilbrook 5-8063

MOVING... 3415 So. LITUANICA Avenue... Tel.: FRontier 6-1882

GRADINSKAS MAŽIAU kaip už \$100.00... 1964 m. nešiojama TV... J. G. Television Co., 2512 W. 47 St. FRontier 6-1998

SOPHIE BARCUS RADIOJO ŠEIMOS VALANDOS... 1490 kil. AM. Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto.

MOVING PERKRAUSTYMAS IS TOLI IR ARTI... 2022 W. 69th Chicago 36, Ill. Tel. WAilbrook 5-9209

Antanas Žalys, dabar atostogaujantis pas Pilypus; buvo žentas Dan Martz su savo žmona, vaikais ir didelio ūkio pagalbinkais; buvo sustoję atostogaujantieji Gudeliai, kaimynai ir dar keli artimesnieji Pilypų šeimos nariai.

Antanas Žalys papasakojo, kaip Pilypai prieš 50 metų gyveno Roselande, turėjo krautuvėlę, pardavinėjo Naujienas ir dirbo visuomeninį darbą. Pats Pilypas papasakojo, kaip jis pirmą važiavo į šiaurės Michigano geležinkelį tiesi, o vėliau pradėjo ūkininkauti. Pradžioje buvo pasakojimai apie tai, kas buvo. Bet įdomiausia buvo, kai pats Pilypas — diedukas pradėjo pasakoti mažiems savo anūkam, kas bus. Kaip Pilypas, taip Pilypienė gražiai kalba angliškai. Pilypas moka ne tik gražiai parašyti savo gyvenimo nuotykius, bet jis gražiai pasaką papasakoja.

Pilypas jau yra gerokai senesnis. Matyt, kad ligos jį gerokai prikamavo. Gydytojai abejojo, ar jis pajėgs išsikaupti. Jam uždraudė visą eilę kepsnių valgyti ir įsakė nedirbti jokio sunkesnio darbo. Ne tik jį prigrasino, bet ir jo žmonai įsakė daboti, kad sunkesnio darbo nedirbtų. Bet be darbo Pilypas negali būti. Apie namus vis yra įvairiausių darbų. Laimė, kad Mariutė dar yra stipri. Nuo savo vyro ji akies nenuleidžia, o jei jis tik išsivelka traktorių, tai aplinkui sukiniąsi ir Mariutė.

Pilypas džiaugiasi, kad Naujienose taip gražiai buvo jo sukaktis paminėta.

Man, kaip Naujienų atstovui, dabar bus lengviau prenumeratas rinkti ir naujų skaitytojų gauti, žmonės mane geriau pažins. — bejuokaudamas tarė Pilypas. — Paskelbus Naujienose žinią apie mano gimtadienį, gavau visą eilę sveikinimų. Vieni atsiuntė atvirukus, o kiti net laikus parašė. Seniams labai malonu, kaip juos pasveikina ir dar pagiria. Man dar pataria, kad aš daugiau rašinėčiau... Jei-gu čia kas atsiūtys, tai parašysiu. Bet turiu pasakyti, kad toliau, tai plauksta vis darosi sunkesnė, nenori klausyti. Kartais jai rašalo pritrūksta, kartais pradeda lieti. Bet parašysiu. Turiu daug dalykų, kuriuos, prieš užmerkdamas akis, norėčiau išpaskoti, bet tai yra gilesnės praieitis reikalai... Šiomis dienomis gavau daug sveikinimų. Įdomu, kad beveik kiekvienas man liuki gyventi iki šimto metų. Pasitaiko ir tokių lieturvių, kurie šimto metų sulaukia, bet tokių mažai. Ne-manau, kad ir aš šimto pasiekčiau. Bet reikia nusistoti vilties. Reikia manyti, kad sulauksi. Aš net įsivaizduoju, kad jau sulaukiau šimto metų, atsisėdau ir rašau padėkos laiškus kiekvienam, kuris man linkėjo šimto metų sulaukti. Dėkoju visiems sveikinusiems, bet jums teks padėkos laiškučių palaukti, kol aš šimtmečio sulauksiu... — baigė juokauti Pilypas.

Pilypas skundžiasi, kad jam sunkiau rašinėti, bet plunksnos jis vis dėlto nededa į šalį. Jis parašė kelis vaizdelius iš 1905 metų įvykių Tauragėje ir jos apylinkėse. Be to, jis yra surinkęs įdomios medžiagos apie lietuvių fermerius, apsigyvenusius Michigano šiaurėje. Kai baigs darbą, tai bus įdomu pasiskaityti.

Visi Pilypai palinkėjo geros sveikatos. Kiekvienas nori, kad jis dažniau parašytų apie Scottville lietuvių gyvenimą, kad prisimintų ir iš savo gyvenimo įdomesnius dalykus. Korespondentas

UNITED PRESS - NAUJIENŲ Photo Vienas iš trijų vedovaujančių pietinio Vietnamo budistų, Tri Quang, prisiglaudusių JAV ambasadoje Saigone. Vietnamo valdžia tuos tris kaltina esant maisto vadais ir komunistais ir reikalauja juos išduoti.

ROCKFORD, ILL. Naujienų pikniką prisiminus

Mes rockfordiečiai rengėmės Naujienų vasarinį pikniką važiuoti kiekvienas savo automobiliu, bet vėliau permainėme mintį ir važiuome visi vienu autobusu.

Nutarta — padaryta. Suorganizavom pilną busą, net su kaupu ir sėkmadienio rytą dešimtą valandą pasileidom linkui Chicago. Nors kelionė neilga, bet nelabai sekėsi važiuoti, nes tas mūsų navigatorius nelabai susigaudė kur ir kokiais keliais reikia važiuoti. Bet po visų klaidinimų vis tik pasiekėm Bučo daržą. Kai tik įvažiojom į daržą, tuojau mus pasitiko draugiški naujieniečiai ir Gudelis tuojau pakvietė prie stalų, kurie buvo užsakyti dėl rockfordiečių. Paskui pakvietė ir prie barų pavilgyti išdžiūvusius liežuvius. Čia mumis vaikingai pasirūpino Povilas Mlaševičius, pristatydamas kiekvienam, kas ko norėjo liežuviniui drėkinti.

Pasivylę liežuvius grįžom prie savo stalų ir pradėjom pietauti, nes mūsų rockfordietės moterys buvo priręgę ir atsivežė labai puikius pietus.

Ponia Ulinskienė ir p. Savickienė pradėjo visus vaišinti ne tik valgiais, bet ir linksminančiais dalykais. Mūsų šeiminkėms tikrai buvo pasirošiusios turėti, kaip sako, "good time", ir turėjo. Oras piknikui pasitaikė ko puikiausias, visas Bučo daržas žmonių pilnas ir visi buvo gerai nusiteikę. Ką tik sutikęs paklausė, kaip patinka piknikas, atsakė, kad tik Naujienos gali tokius piknikus surengti ir tiek publikos sutraukti iš tolimų tolimiausių miestų.

O jau tie mūsų draugai chikagiečiai tai visi šnišlė lakstote, kad galėtų visus patenkinti ir visiems patarnauti, o labiausiai išpildyti programą ko geriausiai. Ir čia viskas išėjo ko puikiausiai. Sėkmingai programai prisidėjo ir geriausias mūsų aktorius pats vyriausias Naujienų redaktorius daktaras P. Grigaitis, kurs pasakė publikai labai patikusią kalbą. Girdėti buvo sakant, kad tokių kalbėtojų daugiau turėtume. Kai toks kalbėtojas kalba, galėtum išstas valandas klausyti ir nepavargtum. Tai tiek iš mano pusės apie gražų Naujienų pikniką.

P. Alinauskas ● Kas žmonės vertina pagal iš jų gautas dovanas, yra kvailas. Lu Pu We ● Kaip kad išmintingi žmonės dažnai būna labai kvaili, taip kvailiai kartais būna labai išmintingi. Heine

CICERO

Obuolys nuo obelies netoli rieda Žmonių posakis, kad obuolys nuo obelies netoli terieda, tinka ir patiems žmonėms. Stai Jonas ir Michael Masiliūnai laiko maisto krautuvę prie 50 Ave. ir 16 Street. Abu broliai gerai sutaria ir jiems gerai sekasi. Jonas tykaus būdo, tampriai prisirišęs prie savo biznio, bet Michaelis kas kita. Yra įsi-pareigojęs veteranas — V. F. W. 9115 Poste, jau yra pasiekęs komandieriaus laipsnio, turi gerą, aiškią iškalbą ir visi jo klauso. Jis drąsiai vartoja ir savo tėvų kalbą.

Kai kas iš jo draugų jį kursto eiti į politiką, nes pavasarį bus miesto pareigūnų rinkimai. Re-publikonai čia beveik didžiumą turi savo rankose, bet demokratai taip pat nepasiduoda. Tad kur mūsų Michaelis pritaps, jam energijos ir drąsos nepri-

PRANEŠIMAI Susirinkimų ir pareigimų

— SLA 134-os Moterų kuopos susirinkimas įvyks šių metų rugsėjo mėn. 5 dieną, 7:30 val. vak., Holywood svetainėje, 2421 West 43rd St. Visi nariai kviečiami atsilankyti. Būtinai reikia užsimeklėti nario mokesčius.

C. Austin, Finansų sekretarė — Upytės draugiško klubo pirmas susirinkimas po vasaros atostogų įvyks rugsėjo 6 d. 8:00 val. vak. Dirko saleje, 4500 So. Talman Ave. Visi nariai kviečiami atsilankyti. Mary Ubelis, nut. rašt.

— SLA 36-tos kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks šiandien, rugsėjo 4 d. Chicago Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St. 7:30 val. vakare. Visi nariai ir nariės kviečiami į susirinkimą. A. Kaulakis, fin. rašt.

— Ervilko Draugiško Klubo pirmas susirinkimas po vasaros atostogų įvyks trėdadienį, rugsėjo 4 dieną, Dirko saleje, 4500 So. Talman Ave. Pradžia 8:00 val. vakarą. Visi nariai kviečiami dalyvauti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Adela Burba, rašt.

— Brighton Parko Lietuvių Moterų klubo susirinkimas įvyks 1963 m. rugsėjo (Sept.) 5 d. (ketvirtadienį) 8 val. vak. Dirko saleje, 4500 So. Talman Avenue. Nares prašome atsilankyti, nes po atostogų yra daug svarbių reikalų aptarti. E. McNamee, nut. rašt.

— SLA 226 kuopos susirinkimas įvyks rugsėjo 4 d. 8 val. vak. įprastų svetainėje, 3000 W. North Ave. Šis susirinkimas nėra pirmas po vasaros atostogų, todėl mielionkėte gau-siai dalyvauti, nes bus svarbių reikalų aptarti. J. Naujalis, užrašų sekr.

KONSTANTINAS PIETROSEWICZ (PETERS) Gyv. 7223 So. Christiana Ave. Mirė 1963 m. rugsėjo 3 d. 1:15 val. ryto, sulaukęs 51 metų amžiaus. Gimęs Chicagoje, Ill.

Paliko našlė: broliis Mykolas (smuikinininkas), sesuo Johanna, 2 tetos Ona ir Johana Petros ir jų šeimos, dėdė Juozas Raudonis su šeima, gyv. Winnipeg, Kanadoje, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami. Kūnas pašarvotas Petkus Marquette Funeral Home, 2583 West 71st Street.

Penktadienį, rugsėjo 6 dieną 8:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Gimimo Panelės Švenciausios Marijos parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Sv. Kazimiero kapinėse. Visi a. a. Konstantino Pietro-sewicz giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nušiūdė lieka: Broliis, sesuo, tetos, dėdė ir kiti giminės. Laidotuvių Direktorius Petkus ir Sūnus. Tel. GR 6-2345.

Daktarui VYTAUTUI AVIŽONIUI, jo motinai mirus, giliausios užuojautos jausmus reiškia ALDONA ir VYTAUTAS TAURAI

trūks. Bet vienas pats politikoje netoli tėnuoksi. Dėlto, broli tautiet, būk atsargus. Cicero D. GERBIAMAS NAUJIENŲ PRIETELI, PAAUKODAMAS NAUJIENŲ MASIŲ FONDUI ATLIKSI DIDELI IR GARBINGA DARBA, KIEKVIENA DIDELĖ AR MAŽA AUKA BUS TINKAMA ĮVERTINTA.

SKAITYK KASDIEN NAUJIENAS IR TENYK SAULIŠ. Lietuvių taingi perka ir parduoda ir progos sužinoti tikrai per NAUJIENAS

GELININKAS (PUTRAMENTAS) Linksmumo arba liūdesio valandof gražiausios gėles ir vainikai, antkopių papuošimai ir sezoninės kapams gėles. ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS) 5525 So. Harlem Ave. — 586-1229 LOVEIKIS Telegrama | Visas Pasaulio Delis KVIETKININKAS Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams 3316 So. Halsted St. YArds 7-7308 GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYČIA GĖLĖS VISOMIS PROGOMS 2443 WEST 63rd STREET Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS TĖVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME 2533 W. 71st STREET Tel.: GROvehill 6-2345-6 1410 So. 50th AVE., CICERO Tel.: TOWnhall 3-2108-9 TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS Aikštė automobiliams statyti

Laidotuvių Direktorai MAŽEIK & EVANS 6845 SO. WESTERN AVE. TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS MAŠINOMS VIETA REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

John F. Eudeikis Laidotuvių Direktorius SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA 4605-07 So. HERMITAGE AVENUE Tel.: YArds 7-1741 — 1742 4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE Telefonas: LAFayette 3-0440 MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI Chicago Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĮ TURIME KOPLYČIAS VIŠOSE MIESTO DALYSE

VASAITIS - BUTKUS 1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS 3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ 2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213 2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

PETRAS BIELIŪNAS 4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN 3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS 3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS 10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

Gyvenimas Chicagoj prieš 57 metus

Rodos dar visai neseniai tie laikai, kada irėpliojau į Dėdės Samo žemę, o jau šiemet suėjo 57 metai. Bet aiškiai tebeprisimena praėjus ir koks tada buvo gyvenimas.

Uždarbis eiliniam darbininkui buvo 15 centų per valandą ir 10 valandų per vieną darbo dieną. Bet būdavo ir tokių darbininkų, kurie uždirbdavo tik po 10 centų per valandą.

Mes tada savo uždirbtus pinigų neskaiciuodavome doleriais, o rusiškais rubliais. Ir koks būdavo džiaugsmas, kai Amerikoje uždirbi 18 rublių per 60 valandų savaitę. Žinoma, tada ir pragyvenimas buvo pagal uždarbį. Nors jei mes tada būtume tokį maistą valgę, kaip dabar, tai su savo uždarbiu nebūtume išmigtę nė keturių dienų per savaitę. Vis dėlto tada tokios mados nebuvo, kad ištekėjusios moterys dirbtuvėse dirbtų.

Milo Ploof (dešinėje), taiklaus šaudymo artistas Kalifornijoje bešaudamas į arti savo 15 metų dukters Marilyn galvos padėtą balioną, vietoje baliono pataikė į galvą, užmušdamas dukterį vietoje.

Moterys tada labai sunkiai dirbdavo namie, nes visur būdavo pilna tų burdingerių. Vedusi pora išnuomudavo keturių kambarių butą ir laikydavo po 3 ar 4 burdingierius. Žinoma, kad šeiminiškai darbo tada būdavo iki ausų. Labai daug buvo tokių vietų, kur viename kambaryje gulėdavo po keturis vyrus. Trims vienoje lovoje gulėti ir man pačiam teko... Bet dažnai būdavo taip suderinta, kad du vyrai dirba dienomis, o kiti du dirba naktimis, dėlto lova visada būdavo šilta ir atvėsti neturėdavo kada. Lovų spyruoklės tada būdavo tokios, kai ūkininkų dratinės tvoros, bet mes vis tiek džiaugėmės, sakydami, kad Lietuvoje tik miestų ponai tokiose lovose miega!

Taip pat tada būdavo paprotys alų iš salūno neštis namo skardinėmis. Grįžęs iš darbo pirmiausiai būdavo trauki skardine nešinas į artimiausią salūną. Už 10 centų į skardinę įpildavo apie 3 stiklus alaus. Bet tada ir alus būdavo kitoks negu dabar. Parsineši namo, tai vis dar skardinė iki pat viršaus putų pilna. Karčiamininkai kartais prileisdavo pilną putų, bet mažai alaus. Jie tokius savo svečius gerai pažindavo. Kas neužėina pas jį išgerti prie baro, tokiam mažai tejpildavo namo neštis. Bet ir mes sugalvodavome, kaip karčiamininką apgauti. Kai skardinę iš vidaus palei viršų ištepdavome taukais arba sviestu, tai visada būdavo daugiau alaus ir mažiau putų.

Kiti net dainas apie alaus pirkimą sudėdavo ir dainuodavo: "Atsistosj palei barą dešimtuką duoda; Džimuz Kraiz, mister Morfi, pripilk pilną puodą!"

Jei kambarėje gyvendavo keturi vyrai, tai alaus parnešti eidavo pasikeisdami. Žinoma, šeiminiškams alaus nereikėdavo pirkti — jiems duodavo išsigerti. Teko matyti daug vietų, kur vyrai parsinešę alų nepildavo į stiklus ar puodelius, o gerdavo iš pačios skardinės. Tada būdavo apšėję vyrai su ūsais, ir tokie, ką turėdavo ilgus ūsus, tai juos sumerkdavo į alų lyg voverių uodegas. Bet niekas tada ne-

paisė nei kreipė dėmesį. Gėrė visi, gėrė ir šeiminiškės. Ir šiandien senesnės kartos žmonės tebeprisigenda savo pračities, kada uždirbdavo po 15 centų per valandą ir už alaus 8 stiklus mokėdavo 10 centų. Reiškia, aštuoni alaus stiklai kaštuodavo 45 minučių darbo. Dabar eilinis darbininkas už 45 minučių darbą gali nusipirkti 3 kvortas, tai yra apie 15 stiklų alaus.

Senieji žmonės ilgisi senų laikų, dėlto kad tada buvo linksmi laikai, nors patys nepagalvoja, kad ilgisi ne tų senų laikų, ne tų 18 rublių už 60 valandų savaitę darbo, bet ilgisi savo jaunystės. Dabar jaunieji, tokio amžiaus, kaip mes senovėje būdavome, irgi yra linksmi, kaip mes tada buvome. Pinigai ir su pinigais tiek linksnumo nesudaro, kiek jaunystė kad ir be pinigų, kaip mūsų jaunystė buvo.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Darbo Dienos rekordas

78 valandų Darbo Dienos savaitgalis šiemet baigėsi 526 užmuštų žmonių rekordu, kurs yra 25 užmuštais daugiau negu ilgisiolinis 501 rekordas iš praėjusių metų Darbo Dienos savaitgalio.

Pirmą vietą vieškeliuose žuvusiais ir šiemet "laimėjo" Kalifornija (55), antrąją — Texas (37), trečią — New Yorkas (27); ketvirtyje vietoje pasiliko Illinoisus su 23 žuvusiais.

Nuo metų pradžios iki pračio sekmadienio vidurnakties Cook apskrityje trafiko nelaimėse žuvo 318 iš jų 199 Chicagoje, kur 26, 887 buvo sužeisti.

Rugsėjis parėjo su triukšmu

Jei rugsėjį laikyti rudens pradžią, tai vasara, šiemet atsiveikino labai švelniai. Seštadienis, rugpiučio 31 diena, buvo labiau panaši į švelnią rudens pradžią negu į vasaros pabaigą, bet užtat rugsėjo antroji perėjo per Chicago su perkūnais, žaibais ir vėjais. Pietinėje miesto dalyje buvo paplūdę daugelis viaduktų, o Burnsidėje, prie 91 St. ir Cottage Grove, perkūnas net į radijo stotį įspyrė. Bet Darbo Dienos smarkybę labiausiai gavo pajusti Wisconsinio pietkavarinis kampas, kur tornadai apgriovė mažiausiai 18 ūkininkų sodybų.

Prasta laimė vagims

Pračio sekmadienio vakare policija suėmė iš maisto sandėlio 652 Randolph St. žuvį bepasikraunantį vagį John Corano, kurs pasisakė turįs ir talkininką. Tačiau to talkininko policija net su šunimis vietoje krautuvėje negalėjo rasti,

kol vienas policininkas atsiminė pasaką apie Ali Babą ir 40 plėšikų, dideliuose puoduose pasislėpusių. Pradėjo ieškoti tuščiose silkų statinėse, ir tikrai — antrasis vagis Raymond Weiser betupis tuščioje 50 galionų silkų bačkoje. Jis tiek buvo silkinas, kad nestebėtina, jog ir policijos šunys per klaidą jį palaikė žuvimi ir neužuodė.

Senis nušovė berniuką

Theodore Soufis 73 metų, 707 Buckingham pl., Darbo Dienos rytmetį anksti mirtinai peršovė 15 metų berniuką Robert Helth, Lake View Hill mokyklos mokinį. Berniukas su antru draugu tą naktį pasilikęs nakvoti pas trečiąjį draugą, gyvenantį su tėvais Soufis name. Jie žadėję antradienio rytą 6 valandą eiti gauti laikraščių išnešiotojų darbą, bet užėjus dideliame lietuvi sugrįžė į Soufis namo koridorių. Manydamas, kad plėšikai, Soufis išėjęs pro duris revoliuriu nešinas. Berniukai leidosi bėgti, ir Soufis viena jų peršovė, šovikas suimtas ir bus kaltinamas žmogžudyste.

Nutūpė žaidimų aikštėje

Mrs. Alice Kudrna, 44, parsikridusi vienmotoriniu Cessna lėktuvu iš Detroito dar viršum ežero pajutusi, kad baigiasi gazolinas, spėjo atsiskirti iki 73 ir Wood gatvių kampe, kur nužiūrėjusi mažą vaikų žaidimų aikštę laimingai nusileido, nors lėktuvą aplamdė. Kita jos laimė, kad dėl ką tik buvusio lietaus aikštėje ne vieno vaiko nebuvė. Kiek susitrenkusi lakūnė nugabenta į šv. Kryžiaus ligoninę.

Konvencijų biznis Chicagoje

Apskaiciuota, kad per rugpiučio mėnesį Chicagoje įvyko 66 konvencijos, kuriose dalyvavo 66,535 svečiai iš toliau. Tikima, kad šiais 1963 metais įvairiose konvencijose Chicagoje dalyvaus 1,300,000 svečių, kurie čia išleis \$800,000,000. Tas konvencijų biznis duodąs darbo 35,000 čikagiškių.

Trukdo radijo transliacijas

Britų Radijo Bendrovė (BEC) pranešė, kad sovietai ir toliau trukdo Vakarų kraštų transliacijas bulgarių, vengrų, slovakių ir čekų kalbomis. Šią vasarą sustabdyti trukdymai rusų, rumunų, lenkų ir albanų kalbomis. Toliau tebetrukdomi iš Vakarų siunčiami pranešimai į Rytų Vokietiją (šiuo atveju tokį "darbą" atlieka ne tik rytų vokiečių, bet ir kitų kraštų trukdytuvai), žinoma, trukdymai liečia ir Vakarų radiofonų programas pabalietiečių kalbomis. (E)

HELP WANTED — MALE-FEMALE Reikia Darbininkų ir Darbininkių

MEN and WOMEN! IMMEDIATE OPENINGS In all sections of the City EXCELLENT SALARIES For ORDER CLERKS STOCK CLERKS SHIPPING CLERKS GENERAL OFFICE CLERKS SALES PERSONS SALES CLERKS TYPISTS

And all occupations in stores, offices and mail order houses. APPLY NOW!

ILLINOIS STATE EMPLOYMENT SERVICE Clerical Sales Office 40 W. Adams St. No fee is charged Employer or Worker

Vaikų mušimo vadovėlis

Wyoming, Mich., mokyklų superintendentas Albert Deal pranešė mokytojams, kad yra paruoštas naujas vadovėlis, kuriam surinkti iš senų senovės žinomi ir praktikuoti vaikų baudimo (spanking) metodai. Vadovėlio užduotis esanti pamokyti mokytojus, kaip "panaudoti ranką ar atitinkamą instrumentą prieš minkštosios sėdynės dalies". Mokinį pleikimas turįs būti "paskutinioji instancija", kada mokytojo konferencija su mokinio tėvais lieka be rezultaty.

Teisėjo metodas

Oak Forest — Chicagoos priemiesčio — teisėjas Raymond Hall vartoja savo per 8 metus išbandytą metodą paaugliams nusikaltėliams bausti. Tokiems, kurie atsiduria jo teisme už menkesnius nusikaltimus, kaip antai triukšmo kėlima, ramybės drumstima, muštynes ar mažesnius trafiko taisyklių pažeidimus, teisėjas užduoda tokias bausmes, kaip per savaitę laiko iššluoti ir apšvarinti savo vietinę bažnyčią; 500 kartų ranka perrašyti trafiko taisykles, arba sekantį kartą atvykti į jo teismo kambarį su trumpai nukirptais plaukais.

Nepilnamečiai žymia dalimi tebėra vaikai, sako teisėjas Hall, dėlto su jais reikia ir pasielgti kaip su tokiais, nes kada vaikas nėra tvarkingas kituose dalykuose, jis negali būti tvarkingas ir įstatymų vykdyme.

Lietuvos ir Sovietų irklutojų nesėkmė

Rugp. 14-18 d. Kopenhagoje, Bagsvaerdo ežere vykusiose 51 Europos irklavimo pirmenybėse sėkmingiausiai pasirodė vokiečių irklutojai, ypač Europos čempionas, Ratzburgo rinktinė, įstengusi, nors sunkiai, nugalėti sovietų aštuonvietę. Šioje buvo ir Vilniaus "Žalgirio" irklutojai, dar papildyti Leningrado "Trud" ir "Dinamo" irklutojais. Vokiečiams pavyko laimėti keturis aukso ir po vieną sidabro ir bronzos medalius. Dar šiais metais sovietų irklutojai (su Vilniaus žalgiriečiais) dalyvavo Duisburgo, Vokietijoje, ir Liucerno, Šveicarijoje, pirmenybėse. Kopenhagoje "Žalgirio" komanda pirmą kartą dalyvavo keturvietėje su vairininku, tačiau ir ji neturėjo sėkmės, atsidūrusi baigmėje trečioje vietoje.

Būdinga, kad ir šį kartą Vilniaus lietuvių irklutojai vokiečių, šveicarų ir kt. spaudoje žymėti "Vilniaus lietuviais". (E)

SMOKEY SAYS: BE SURE YOU DROWN ALL FIRES OUT-COLD!

PLEASE! ONLY YOU CAN PREVENT FOREST FIRES

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

Paskolos, perkant namus, daromos ilgiems terminams ir žemais nuosimčiais mėnesiniais išsimokėjimais.

Dėl visų informacijų, kreipkitės į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas

2202 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

IŠ NUOTRAUKŲ GERIAUSIŲ NAMŲ PASIRINKIMAS

DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIŠ DRAUDIMO REIKALAIŠ

BELL — REALTY J. BACEVICIUS

6455 So. Kedzie Ave. Prospect 8-2233

DIDŽIAUSIAS IR GERIAUSIAS NAMŲ IR BIZNIŲ PASIRINKIMAS

APDRAUDA NOTARIJATAS

LEONAS REAL ESTATE

2735 West 71st Street Walbrook 5-6015

NAUJA 7 kamb. mūro rezidencija prie M. Parko. 2 auto mūro garažas, karpetai, centrinis oro vėsinimas. \$34,900. NAUJAS 2 BUTŲ mūras, 2 po 5 1/2. Ištaigingas rūsys, mūras garažas, prie Jaunimo Centro. \$36,900. NAUJAS 2 BUTŲ mūras, 5 ir 2 kamb. Platus lotas, garažas, sausas rūsys. \$23,000. NAUJAS 4 KAMB. mūras, aukšta pastogė, 35 pėdų lotas, garažas, tvora. Arti Marquette Parko. \$19,000. NAUJAS 3 butų mūras, platus lotas, garažas, blokas nuo M. Parko. \$35,000. 2 BUTŲ MŪRAS, 2 po 6, 2 auto garažas, modernus butas, karpetai, sausas rūsys, arti ofiso. \$31,400. 3 BUTŲ MŪRAS su biuzniu. \$4,600 nuomos metams. Kaina tik \$18,900. 6 KAMBARIŲ MŪRAS, modernus viduje, arti 63 ir California. \$19,700. PAJAMŲ MŪRAS, 6 kamb. ir 2 kamb., arti 63 ir Campbell. \$19,900. MEDINIS, 3 butai, arti 66 ir California. Geros pajamos. Susitarkite pamatyti. \$17,500. 3 BUTŲ MŪRAS, aukšta pastogė, mūro garažas, atskiri gazo šildymai, arti mūsų ofiso. \$26,000.

K. VALDIS REAL ESTATE

RE 7-7200 — 2458 W. 69th St. — RE 7-8534

PERKAME, parduodame, mainome įvairaus dydžio namus visur. Parūpiname paskolą, visokeriopą apdraudą, veikia notariatas.

NORVILA REAL ESTATE AND BUILDERS

2658 West 59th Street Prospect 8-5454

MŪRINIS 2x6, įrengtas sklepas, atskiri šild. vienetai, modernus ir labai švarus, Brighton Parke.

MŪRINIS 4x4, gazo pečiai, 37 p. sklypas, žema kaina, Brighton Parke.

MŪRINIS 7 kamb., 30 pėdų sklypas, Marquette Parke, \$15,400.

MŪRINIS 2x4, 5 metų, Brighton Parke.

ŠIMAITIS Realty, Insurance

2737 W. 43rd St. — CL 4-2390

SU NEMAZU NUOSTOLIŲ savininkas priverstas tuoj parduoti 3 butų modernizuotą namą Gage Parke. Centralinis šildymas, garažas. Apžiūrėkite! tik \$23,700.

A. NORKUS REAL ESTATE 2405 West 51st St. WA 5-5030

MŪR. 2-5 ir 4 kamb. Brighton Parke. Potvinio kontr. al. langai, gar. 30' skl. \$24,400.

1 1/2 med. pajamų bung. Marq. Park. 37' skl., gazu šild. gar. \$14,500.

Mūr. 2-5 Brighton Park. 33' skl. Remodė. virt. ir vonia \$25,300.

Gražus 2-5 med. Atsk. šild. syst. gar. Brighton Park. \$22,000.

Geras mūr. šiaur. miesto daly. 21 apt. Viskas sutvarkyta. \$19,240 paj. med. Kaina tik 5 1/2 karto pajamos.

SIMKUS REALTY-NOTARY PUBLIC 4259 So. Maplewood Ave. Tel.: CL 4-7450 arba YA 7-2046

FOR SALE: Choice hotel property in busy year round town. Room for 60 unit or more motel. Liquor license and dining room in seventy room Hotel. 6 Stories on the Lake, 3 Stories on Street side. Includes also heated swimming pool and well stocked skiing business.

Approximately 400 feet beach front on Lake Michigan; 200 feet on Highway 31. Only 1 1/2 blocks from downtown.

Total price \$250,000 \$100,000 cash required.

Thoroughly experienced present management available if desired.

Phone owner Area Code 616 — LI 7-6551, CHARLEVOIX, MICH.

HEATING CONTRACTORS Istatome šiltu oru pučiamus pečius, vandens boilerius ir oro vėsinatus. Vieninteliai iš lietuvių turime miesto leidimą dirbti naujuose namuose.

CICERO HEATING AND SHEET METAL CO. 2431 So. Kedzie Ave., Chicago 23, Ill. Ofiso tel. 277-1442 Juozas Zemaitsis OL 6-0412 ir Victor Skade ST 8-9272

HEATING CONTRACTOR Irengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuoti. Apskaiciavimai nemokami. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiešiuose.

Domas Zukauskas HEATING & SHEET METAL 4444 So. Western Ave., Chicago 9, Ill. Tel.: VI 7-3447

WANTED WOMEN COOKS and WOMEN NURSING AIDES PEACE MEMORIAL HOME 10124 SO. KEDZIE GA 5-2850

REIKALINGA MOTERIS lengvam namų darbiui ir prižiūrėti du asmenis. 5939 S. ROCKWELL — Tel. GR 6-2576

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS 6 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — WEDNES., SEPTEMBER 4, 1963

MAISTO SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus P. NEDZINSKAS, 4065 Archer, Chicago 32, Ill. Tel. YA 7-5980

TAIP TAUPYDAMI PAS MUS, JŲS GALITE PASIRINKTI TAUPYMO RŪŠI, KURI JUMS PATOGIAUSIA... TAI NEDELSDAMI ATVYKITE PAS MUS.

DIVIDENDAI PASIUNČIAM KAS 1/4 METŲ UŽ INVESTMENTUS 4 1/2% TAUPYMO SĄSKAITOS IKI \$10,000 APDRAUSTOS F.S.L.I. ISTAIGOJE.

5 1/2% PASKOLOS NAMAMS PIRKTI IKI 25 METŲ NĖRA PABAUDŲ UŽ ATMOKEJIMUS.

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN. 1447 S. 49th St., Cicero 50, Ill. NEMOKAMAS PARKINIMAS Tel. 656-6330 ir 242-4395 Joseph F. Grybauskas, Exec-Secy.

Siuntinių išsiuntimas

ir pigus siuntiniams medžiagų pasirinkimas, pavyzdžiui, 6 vyr. kostiumams medžiaga tik \$33, o su išsiuntimu \$68.50. Čia viską rasite, kas tik siuntiniams reikalinga. Galite ir prie atneštų siuntinių dasipirkti įvairių prekių žemesnėmis kainomis, kaip kur kitur. Taip pat galite pasiūti įvairių medžiagų ir kitų prekių, med. instrumentų, maisto produktų iš Anglijos, iš Danijos. EXPRESS GIFT PARCEL CO., ir Liusės suknelių krautuvė, 3305 So. Halsted St., Chicago 8, Ill., LA 3-2021. Atdara pirmadieniai ir ketvirtadieniai nuo 9:00 ryto iki 9:00 vak. Kitomis dienomis 9:00 — 6:00. Liusė Kavaliauskienė. (Sk)

4 1/2% current dividend on Investment bonus 4 1/2% DIVIDENDĄ MOKAM UŽ VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS. 4 metų Investment bonus sąskaitom mokam 4 1/2% dividendą kas pusmetį ir ekstra 1/2% per metus ilkokiam pabaigoj 4 metų. BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION 4071 ARCHER AVENUE — CHICAGO 32, ILLINOIS Valandos: pirmad., antrad., penktad. ir šeštad. 9:00 r. — 4:30 po pietų; trečiadieniai uždaryta; ketvirtad. 9:00 r. — 8:00 val. vak.

SIUNTIMUI Į LIETUVĄ LABAI TINKA rašomos ir siuvas masinos, laikrodžiai "Karin", akordeonai ir t. t. Pas mus šių prekių didžiausias pasirinkimas. LIETUVIŲ SIUNTINIŲ SIUNTIMO BENDROVĖ WORLD PARCEL SERVICE 2715 W. 71st St. Chicago 29, Ill. Tel. 471-1424